

CVETJE

XXXV. tečaj.

V Kamniku, januar 1918.

1. zvezek.



Spolnil je Stvarnik
blage obete:
Mati deviška
vârûje Dete,
moli gorko:

»Tvoja sem dekla,
tvoja sem Mati...
Bodi pozdravljen,
Jezušček zlati,
Večnega sin!« —

Angeljski zbori
pevajo hvalo:
»Miljeno Dete,
svetu boš dalo
milost, nebo...«

Jasna svetloba;
glorija, slava
hlevček objema;
Jezušček spava,
solrce višin.



Mirovne naloge III. reda sv. Frančiška.



ivimo v strašnih osodepolnih časih svetovne vojske. S hvaležnim srcem moramo pripoznati, da je bil Bog z nami in da se imamo le njegovemu usmiljenju zahvaliti, da nismo bili pokončani. Slavne zmage naših junaških čet napolnjujejo naša srca z velikim veseljem pa tudi z zaupanjem, da bo kmalu napočila zarja, ki bo oznanila ljubi mir po svetu. Z neomahljivim zaupanjem podvojimo svoje molitve in prosimo Gospoda vojnih trum, naj nas še nadalje podpira in brani, kmalu pomiri razdvojene sovražne narode in užge v srcih ljudi mejsebojno ljubezen. Pripraviti se pa moramo tudi za čas po vojski, čas miru in Gospodu Bogu obljubiti, da hočemo zvesto spolnjevati svoje dolžnosti in velike naloge, katere nam bo ta čas naložil. Velike so te naloge in dosti bo dela na verskem, npravstvenem in socialnem polju.

Ljubi bratje in sestre v III. redu sv. Frančiška! Kaj nam bo prinesel mir na verskem polju? Gotovega nič ne vemo, pač pa moremo slutiti. Začetek grozne vojske je prinesel neko versko prerojenje in poživljenje. Prav živahno je postalo. Mnogo se je molilo, v cerkvah se je videlo dosti takih, katerih prej ni bilo videti, prejemanje svetih zakramentov se je pomnožilo, obhajale so se razne vojne pobožnosti, procesije, romanja, ponehalo je zaničevanje svete cerkve in duhovnikov, sila je prignala ljudi zopet k Bogu. Žal, da se je ta gorečnost, ta ogenj kmalu pri mnogih zopet polegel, kakor kup goreče slame. Dolgotrajna vojska in vse njene stiske so pri mnogih vero in zaupanje v Boga zelo omajale, mnogo src se je polastila nezadovoljnost, jeza, nemir in dvojbe. Bati se je, da bodo ta srca tudi po vojski taka ostala. Morebiti se ne bo pojavilo tako strupeno sovraštvo in preganjanje sv. cerkve in duhovništva, kakršno je bilo pred vojsko, ali brez boja ne bo, kar spričujejo mnogi žalostni pojavi po širokem svetu.

Vojska je ustvarila nove razmere tudi na verskem polju. Mislimo le na stališče sv. očeta papeža in na razdejanje svetovnih misijonov. Dela bo dosti in tretji red sv. Frančiška ne bo smel mlačen ostati. Zato je prav, ako že naprej nekoliko premislimo naše naloge in dolžnosti za čas miru. Otroci sv. Frančiška morajo že zdaj dobro poznati in se zavedati dolžnosti in nalog, ki jih čakajo na verskem polju. Prizadevati si morajo najprej za svoje lastno posvečenje, pospeševati morajo tudi pri drugih versko življenje. Velike naloge jih čakajo v prihodnjih verskih bojih, dolžnosti imajo nasproti sv. očetu papežu, nasproti cerkvi, dolžnosti tudi nasproti sv. misijonom.

Prvo in najvažniše delo za nas vse je resna skrb za lastno posvečenje, za pravo vzgledno krščansko življenje. To je podlaga za vse naše delo, za vsacega človeka zlasti za ude III. reda. Kako bi pa tudi mogli

vplivati na svojega bližnjega in ga pridobiti za lepo krščansko življenje, ako sami niso prešinjani in ogreti od sv. vere, ako se pri njih ne kaže živo in vzgledno življenje po veri? Kako bo grela peč, ako v nji ne gori?

Res to ni kaka posebna mirovna naloga, ker nas veže vse, vedno, vsaki dan, ali za poznejše čase je neogibno potrebna. Zato morajo udje III. reda vedno ponavljati tiste dobre sklepe, ki so jih storili pri vstopu v III. red. Z veseljem ste takrat sprejeli sveto vodilo in se odločili po njem živeti. Ali prva gorečnost je pri mnogih izginila in marsikaterega se je polastila mlačnost. V čednostnem življenju je zaostal, opuščal večkrat redovno molitev, mesečno prejemanje svetih zakramentov, zadovoljil se s službo božjo le ob nedeljah, ko je imel dosti prilike tudi ob delavnikih se vdeležiti svete daritve, zanemarjal vsakdanje spraševanje vesti, postal je mlačen. Te in enake reči predpisuje sv. vodilo. Nič težkega in velikega ni to, ali vendar je to ena najvažnejših dolžnosti in najlepša mirovna naloga. Lehko rečem: Tretjeredniki! Velike reči ste storili, ako ste zvesto spolnovali vodilo III. reda. Velike reči boste storili, ako se boste tudi v prihodnje zvesto držali sv. vodila. Prihodnji čas, ko bo zavladal po svetu tako zaželjeni mir, bo potreboval cele, odločne in izvrstne katoliške ljudi, žene in može, dekleta in mladeniče. Potreboval bo ta čas katoliške kristjane ne samo po zunanje, temuč vernike, ki so sv. cerkvi z dušo in telesom vdani, ki živé, kakor morajo dobri katoliški kristjani živeti. To jih bo krepčalo v prihodnjih časih miru, ki tudi ne bodo brez boja in žrtev. Sv. vodilo III. reda pa vzgaja take ljudi.

Kakšen vpliv ima truma dobrih tretjerednikov in tretjerednic na svojo okolico! Taki kristjani, ki so za vse dobro vneti in prešinjani od svetih resnic naše edino prave zveličavne sv. vere, tudi druge mrzle kristjane ogrejejo, navdušijo in za seboj potegnejo.

Nikar ne mislite, da je vse to le dolžnost dušnih pastirjev. Vsakateri je dolžan v svoji okolici in po svojih močeh storiti dobrega kolikor more.

Marsikateri mož in mladenič se bo vrnil iz vojske ves drugačen, kakor je šel od doma. Slab v veri, poln nemira, predsodkov, skregan s svetom in z Bogom. Razumljivo je to, čeravno žalostno. Mnogo od njih je cela leta živelo v družbi brezvercev, slišali so le zaničevanje in norčevanje iz svetih reči, sv. cerkve in duhovnikov, redkokedaj ali nikoli pa božje besede in svetih zakramentov niso mogli sprejemati. Zato je bilo prav plemenito delo, da je III. red pošiljal našim vojakom na bojišče lepe knjige, ki so jim nadomestovale vsaj nekoliko božjo besedo. Otroci sv. Frančiška so dolžni to delo tudi v mirnih časih nadaljevati; saj morajo otroci biti podobni svojemu očetu. Sv. oče Frančišek pa je bil ves goreč za čast božjo, za prospah svete cerkve in zveličanje svojega bližnjega.

Ker bo marsikateri prišel iz vojske ves mlačen nazaj, ker morebiti cela leta ni bil nikoli ali le redko kedaj pri službi božji, pa brez lastne krivde, bo tako delal tudi doma, pa z velikim grehom. Glejte otroci svetega očeta Frančiška, tacega z dobro besedo in lepim zgledom pripeljite nazaj na pravo pot, pridobite ga za lepo krščansko življenje!

Hvala Bogu, naši vojaki so se dobro držali in ostali večidel dobri katoliški kristjani. Mnogo od njih se bo vrnilo boljših in odločniših nego so bili poprej. Z novo gorečnostjo bodo spolnovali svete krščanske dolžnosti, saj so na bojnem polju še bolj spoznali, kaj nam je sv. vera, sveta maša, sveti zakramenti. Kako težko so vse to pogrešali! Marsikateremu so prišle solze v oči, ko je dobil po dolgem času priliko pristopiti k sv. obhajilu. Kadar se ti vrnejo v domovino, bodo gotovo še bolj nego prej ljubili in cenili sv. cerkev, molitev in svete zakramente. Tudi za III. red sv. Frančiška se bo dal marsikateri od teh pridobiti.

Na ta način bodo udje III. reda lahko vplivali na vojake, ko pridejo iz vojske domov. Po sklepu vojske se bodo povsod opravljale razne pobožnosti v zahvalo, tridnevnic, sveti misijoni i. t. d. Koliko lepega dela čaka tukaj ude III. reda! Koliko bodo mogli pomagati, da se bo vse lepo vršilo!

S tem bolj skritim in notranjim delom bo treba združiti tudi mnogo zunanjega dela. Sv. cerkev je prejela od svojega božjega ustanovitelja Jezusa Kristusa kot dediščino preganjanje in trpljenje. Rekel je namreč: „Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali.“ Zato se morajo otroci sv. Frančiška tudi na te zunanje boje pripraviti.

Eno za to prav primerno sredstvo je skrbno gojenje raznih stanovskih društev po župnijah. Te družbe so lahko velik blagoslov v vsaki župniji. Koliko dobrega stori Marijina družba za dekleta in mladeniče! Koliko jih ohrani v nji sv. nedolžnost! Veliko truda in dela zahteva dobro vodstvo teh družeb, ali potrebno je. Zakaj drugače si bo poiskala mladina drugih družeb, katere ji pa bodo le v kvar ter jo odtujile cerkvi in jo zapeljale v razne nevarnosti.

Koliko dobrega store družbe za matere in može v župniji, ve vsakteri, kedor jih skrbno goji in vodi.

Ker so udje III. reda po svetem vodilu dolžni dajati drugim lep zgled, pospeševati pobožnost in dobra dela, jih ne sme manjkati tudi po raznih cerkvenih družbah. Podpirati morajo v društvenem življenju svoje dušne pastirje, kateri so že tako z mnogim drugim delom preobloženi; prizadevajo naj si, da bodo takorekoč kvas pravega krščanskega življenja v družbi in radi naj opravljajo eno ali drugo družbeno službo.

Drugo sredstvo v boju zoper sovražnike naše sv. vere je katoliško časopisje. Ali ne spoznamo v svojo lastno škodo, koliko moč ima veri in cerkvi sovražno časopisje?! Ali nam ne kaže ravno ta strašna vojska, kako delujejo naši sovražniki ravno s pomočjo svojega podkupljenega časopisja, katero je v rokah najzagrizenejših sovražnikov sv. cerkve? Učimo se od njih ceniti moč časopisja tudi na verskem polju in spoznajmo, da je naročevanje in podpiranje dobrih katoliških listov eno najboljših, najzasluživnih dobrih del. Po vojski se bodo morali ravno ti listi v prvi vrsti boriti zoper sovražnike sv. vere. Spoznali bomo, kako resnične so besede rajnkega sv. očeta papeža Pija X.: „Zidajte kolikor hočete cerkve, šole, zavode, delo bo zastonj, ako si ne preskrbite dobrega časopisja.“ Napravimo tedaj za čas po vojski ta trden sklep: Za naprej hočem imeti le katoliške

časopise, podpirati in naročevati hočem le take liste, ki ne nasprotujejo sv. veri in sv. cerkvi, ker sem prepričan, da je to najboljše dobro delo in največ vredna miloščina. Pred vsem pa hočem podpirati svoje redovno glasilo „Cvetje“!

Čakajo nas pa še druge naloge, ki so v zvezi neposredno s cerkveno službo, naloge glede duhovništva, sv. očeta in svetih misijonov.

O kako težke in globoke rane je vsekala ta vojska duhovništvu. Res se ni bilo treba v naši katoliški Avstriji duhovnikom z orožjem vojskovati, kar se tudi prav nič ne strinja s sveto službo, ali vseeno jih je mnogo padlo, ko so opravljali najlepšo službo in delili svete zakramente našim junaškim vojakom. Koliko je padlo izvrstnih in blagih mladeničev, dijakov, kateri bi bili enkrat, kar so tako želeli, služili Bogu kot njegovi duhovniki. Čutilo se bo kmalu veliko pomanjkanje duhovnikov po župnijah.

Poklic za duhovski stan zbudati in gojiti bo v prihodnjem času prav hvaležna naloga. Družine tretjerednikov so najboljša zemlja, iz katere zraste naraščaj za duhovski stan. Največa sreča za stariše tretjerednike je gotovo, ako morejo svojega otroka darovati Bogu v službo. Naj bo pa ta želja starišev, imeti sina duhovnika, še tako velika, vendar ne smejo biti stariši tako neprevidni, da bi svojega otroka silili v ta sveti stan, za katerega ne bi čutil poklica v sebi, ker bi se to bridko maščevalo, bila bi nesreča za nje in za otroka, pa tudi najslabša usluga sv. cerkvi. Stariši tretjeredniki pa morejo pri svojih otrokih zbudati in gojiti poklic za službo Gospodovo. S svojo skrbjo in vestno vzgojo lahko obvarujejo otroka vsega, kar bi mu moglo vzeti veselje do tega vzvišenega poklica; z veseljem naj prenašajo razne žrtve, da pride otrok do svete službe in iz ljubezni do Boga naj se odpovedo drugim načrtom, ki so jih imeli s svojim sinom. Vsi pa naj veliko molijo, da bi Gospod Bog poklical mnogo delavcev v svoj vinograd. Prav primerna je zato redovna molitev, saj jo tretjerednik opravlja kot splošno, veliko cerkveno molitev po naredbi in v imenu sv. cerkve. Prosimo tedaj prav goreče Gospoda žetve, naj pošlje delavcev v svojo žetev. Tudi eden ali drugi lahko kaj pripomore, da pride kak ubožniši dijak — zakaj take Zveličar prav rad pokliče za svoje služabnike — do tega, da se mu odpro vrata v svetišče Gospodovo, v duhovski stan. Po nekaterih krajih razne skupščine III. reda zato molijo zlasti kvaterni čas, ki je od sv. cerkve rayno za to določen. Tudi napravljajo zbirke, da se ž njimi podpirajo ubožniši dijaki. Kolika tolažba za vas, ako ta ali oni duhovnik dan na dan hvali Boga in opravlja najsvetejšo daritev, ako ta ali oni dušni pastir pase in vodi Gospodovo čredo in si morete reči, da ste mu vi pripomogli doseči vzvišeno službo, sveti stan! Kolika tolažba, kako sladka zavest! Blagor vam, zakaj deležni ste vseh dobrih del njegovih, zlasti pa sv. daritve, ki jo vsaki dan daruje, spominjajoč se dobrotnikov svojih! Ali ni to najlepše plačilo za vas?!

Še nekaj. Po vojski bodo hudobni in omejeni ljudje očitali duhovnikom, da se vojske niso udeležili, temuč bili doma na varnem. Toda to dobro veste, da se krvava služba z bojnim orožjem pač ne spodobi duhovniku, ki je v službi usmiljenja in sprave, ki vsaki dan daruje presveto daritev sv. maše za celi svet. Takemu očitaniu se morate odločno ustaviti in podučiti nevedne.

Posebno veliko ljubezen pa moramo vedno skazovati najvišemu duhovniku sv. očetu papežu. Vojska je povzročila sv. očetu mnogo bridkosti in sitnosti. S svojimi otroci, katoliškimi kristjani ne morejo prosto občevati. Ako branijo in zagovarjajo pravico, jih dolže strankarstva in jih sovražijo. Kot otroci sv. Frančiška moramo imeti vedno veliko ljubezen in spoštovanje do sv. očeta. Že zdaj, posebno pa po vojski jih moramo obilno podpirati z molitvijo in miloščino.

Še ena prav važna naloga nas čaka po vojski. To je skrb za svete misijone v paganskih deželah. Kako boli vsako katoliško čuteče srce, ko slišimo in beremo, kako so ta strašna leta vojske uničila na raznih misijonskih postajah vse, kar so goreči misijonarji cela desetletja sezidali. Koliko misijonov je uničenih, koliko misijonarjev pregnanih, zaprtih. Sto in sto zavodov, šol, cerkev je zaprtih, stotisoče neumrjčih duš samim sebi pripuščenih! Tudi v krajih, kjer ni vojske in naših sovražnikov, trpe sveti misijoni, ker jim je skoraj vsa podpora odtrgana. Koliko dela za čas miru! Mi otroci sv. Frančiška, kateri je bil tako vnet za razširjanje sv. vere, kateri bi bil tako rad prelil svojo kri kot oznanovavec sv. vere, ne smemo brez dela ostati. Imeti moramo srce, ljubezen, smisel za to važno delo svetih misijonov, sodelovati moramo, da bodo tudi pagani kmalu spoznali ljubega Zveličarja in ga ljubili. Najboljša miloščina, katero da lahko tudi največi siromak, je molitev, dobra prisrčna molitev. Velikodušne želje za zveličanje duš naj spremljajo našo redovno molitev. Radi podpirajmo zlasti „Frančiškansko misijonsko družbo“ in pristopajmo k nji kot vneti udje.

Velike naloge nas tedaj čakajo po vojski na verskem polju. Skrbimo že zdaj, da jim bomo kos. Položimo zato podlago z lepim krščanskim življenjem, živimo zvesto po sv. vodilu, po duhu sv. Frančiška. Naš zgled bo sam po sebi vplival tudi na druge. Svojo ljubezen do sv. cerkve, do sv. očeta, do duhovnikov hočemo kazati tudi v dejanju!

P. EVSTAHIJ:

Sveti večer . . .

Sveti večer — v mili družini . . .
 Srcu je blizu Večnega moč!
 Kaj mi šepčete, blagi spomini?
 — V solzni dolini sveta je noč.

V bornem, čuj, hlevcu Dete nebeško
 z jokom pričjenja težko skrivnost,
 Božji otrok je in dete človeško;
 v solzi trepeče jasna svetost.

K jaslicam nežnim, duše otožne!
 Ogenj ljubeči tamkaj žari . . .
 K Jezusu romajte, želje pobožne,
 v srcu naj znova se Božič rodi! — —

P. ALFONZ FURLAN:

O mesečnem priprošnjiku ali patronu.



ri svetem krstu dajo vsakemu otroku vsaj eno ime kakega svetnika ali svetnice, da ga pozneje časti kot svojega priprošnjika ali patrona in ga pomoči prosi. Večkrat se pa zgodi, da dajo detetu ime takega svetnika, ki je sicer za nas gosposko, ali o življenju zaščitnika je prav malo znanega in zato ga dotični pozneje ne more posnemati v svojem življenju. Zato so mnogi svetniki, tako na priliko sveti Leonard Portomavriški, ko so živeli na zemlji, poleg krstnega patrona še druge svetnike častili kot svoje priprošnjike in jih posnemali po svojem stanu in zmožnosti. Da, svetniki sami in učitelji pobožnega življenja nam priporočajo, da naj si vsaki mesec izberemo kakega svetnika ali svetnico za patrona in naj ga častimo, posnemamo ter prosimo pomoči. „Cvetje“ je svoj čas že več let prinašalo mesečne priprošnjike ali patrone in sicer svetnike, blažene in častitljive prvega reda (frančiškanskega, kapucinskega), dalje drugega reda (svete Klare) in zlasti tretjega reda, da so jih posnemali dotični mesec.

Kako pa treba častiti mesečnega priprošnjika ali patrona?

1. Prvi dan meseca pazljivo preberi njegovo življenje; izberi si kako čednost, tvojemu stanu primerno, v kateri se je svetnik posebno vadil in je tudi tebi zelo potrebna.

2. Ako si vdan kakemu grehu ali napaki, recimo jezi itd., obujaj v duši dejanje sovraštva do greha, v sebi zatajaj neredno nagnjenje, da se boš odvadil greha, da boš odstranil napako in zmanjšal neredno teženje.

3. Prosi zaščitnika pomoči, da boš po njegovem zgledu vestno spolnjeval svoje stanovske dolžnosti.

4. Praznik mesečnega patrona obhajaj zlasti s tem, da boš pristopil k svetemu obhajilu. Takrat mu razodeni vse svoje potrebe in ga prosi pomoči, da boš po njegovem zgledu vsaj potrpežljivo prenašal križe in težave, da boš v dobrem napredoval in pod njegovim varstvom dosegel dobroto in milost srečne smrti in milostljive sodbe.

Sv. Berard in tovariši, prvi mučenci frančiškanskega reda.

Živa vera.

Leta 1219. je poslal sv. Frančišek Serafinski svoje duhovne sinove po svetu oznanjevat sveti evangelij. V sedanje maroško cesarstvo v Afriki je poslal brate Vitala, Berarda, Petra, Otona, Adjuta in Akurzija. Predstojnik Vital je na Španskem zbolel, drugih pet se je podalo na Portugalsko, od tod so se prepeljali v Afriko v maroško cesarstvo. Tu so precej začeli oznanjevati sveti evangelij, nagovarjali so mohamedance, da naj se odpovedo

svoji krivi veri in naj se dajo krstiti. Ti so jih zvezali in k svojemu kralju Miramolinu (Abu Jakub) pripeljali. Kralj jih da prepeljati v obmorsko mesto Sevto (šp. Ceúta, lat. Septa); od tod so se pa zopet vrnili na Maroško in pridigovali o Jezusu. Kralj jih zopet da prepeljati v imenovano mesto; tu so znova ušli ter se vrnili; neki petek — mohamedanski praznik — so pred kraljem dokazovali, da je Mohamed kriv prerok in da bodo pogubljeni, ako se ne odpovedo svoji krivi veri in ne prejmejo svetega krsta. Kralj jih da zvezati; ko se nikakor nočejo odpovedati sveti veri, jih zapove tepsti tako, da so se jim videle kosti in drob. V rane so jim potrosili soli, da so jih še bolj pekle. Ne s tepenjem, niti z lakoto jih ni mogel kralj prisiliti, da bi se odpovedali Jezusu. To hoče doseči s prilizovanjem; obetal jim je bogate neveste in zložno življenje, ako zapuste svojo vero; toda tudi z obetanjem jih ne more premotiti in zapeljati v krivo vero. Ves srdit vzame meč in jih lastnoročno pomori dne 19. januarija leta 1220. Mrtva trupla ukaže pometati čez mestni zid; dom Peter, brat portugalskega kralja jih z denarjem odkupi in prepelje na Portugalsko. V cerkvi sv. Križa v mestu Koimbri so jih pokopali. Na njihovem grobu so se godili čudeži; papež Sikst IV. jih je med svetnike prištel dne 7. avgusta leta 1481. in papež Benedikt XIV. je podelil za njih praznik popolni odpustek vsem vernim v frančiškanskih cerkvah dne 18. oktobra leta 1741.

Posnemaj te svetnike v njihovi živi veri. Ne sramuj se, da si kristijan, temuč drži s sveto cerkvijo. Ogibaj se nepotrebne občevanja z osebami, ki govore zoper sveto vero, papeža, škofo, duhovnike, tretji red, Marijine družbe in pobožnosti. Ne naroči časopisov, ki pišejo zoper sveto vero, zakramente, cerkev, duhovščino in ne beri jih, ako jih dobiš v roke. V javnem življenju se potezaj za katoliško stvar; kadar so kake volitve, vedno glasuj za katoliške može. Zakaj kakor odloči večina volivcev, takšno je tudi županstvo, takšen deželni, tak državni zbor, ki sklepata postave. Zato se ne ustraši strupenih jezikov in ne daj se premotiti od sladkih priliznjencev. Ne ravnaj se po nekaterih popustljivcih, ki se ustrašijo, češ, kaj bodo ljudje rekli in zato opuščajo sveto mašo, pridigo in svete zakramente; v petkih jedo meso, ko zvoní, se ne odkrijejo, pred jedjo in po jedi ne molijo i. t. d. Po takih se žal še drugi boječi ravnajo in hote ali nehote vpeljujejo slabe navade, ki cerkvenemu življenju in vernim zelo škodujejo, večkrat bolj nego očitni sovražniki svete vere. Takih ne posnemaj! Ako bi bil kdaj v nevarnosti sramovati se svete vere, spominjaj se Kristusovih besed: „Kdor mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih“ (Mat. 10. 33). Kdor se Kristusa in njegove svete vere sramuje na zemlji, njega se bo tudi Kristus sramoval na sodnji dan pred vsem svetom. Drži tedaj tudi tukaj s Kristusom, da se boš po smrti ž njim veselil v raju brez konca!



Šola trpljenja.

V bolezni.



Hočeš li biti ozdravljen? vpraša Gospod 38letnega bolnika ob kopeli Betzajdi. Vprašanje se zdi tako nepotrebno, kakor ono, ki ga stavi slepcu iz Jerihe: „Kaj hočeš, da naj ti storim?“ In vendar vemo, da Gospod ni nič nepotrebne govornil in vpraševal. Če deneš povdarek na besedo: hočeš?, dobi vprašanje globok pomen. Tako je menda tudi umeval stvar bolnik ob Betzajdi, zakaj takoj pripoveduje, kaj vse je bil storil, da bi zadobil zdravje in zakaj ni mogel več storiti, kakor bi hotel reči: najboljšo voljo imam in sem to svoje tudi storil, da bi zadobil ljubo zdravje.

Ali ima volja kaj opraviti z boleznijo in ozdravljenjem? Ali je kedo, ki bi hotel biti bolan? Ali je kak bolnik, ki ne bi bil rad zdrav? — Razločevati je pač treba mej voljo in voljo. Močna, trdna volja premore tudi zastran tega več nego se navadno misli.

Zdrava volja more preprečiti in potlačiti bolezni, more zdravljenje pospešiti, more in mora ostati vladarica tudi, kadar trka bolezen na vrata. Običajna napaka je, žal, ta, da volja pri prihodu bolezni prva sramotno zbeži, najprej naleze bolezen.

Kakor znano so tudi taki bolniki, ki si le domišljajo, da so bolni. Pri takih je le en način zdravljenja mogoč: bolno voljo, ki hoče po sili bolezen, je treba s poštenim delom prestrojiti v zdravo voljo, ki hoče zdravje.

Kaj naj rečemo o bolezni, ki se dandanašnji tako silno širi, o nervoznosti, o živčni bolezni? Gotovo so pomilovanja vredni taki bolniki, tudi sami niso vselej krivi svoje živčne bolezni. Ali, ne da bi jim delali krivico, trdimo, da bi bili mogli premnogi z odločno voljo zlo potlačiti ali vsaj omejiti. Dostikrat se ima to za slabost telesa ali živcev, kar je pravzaprav slabost duše in volje. Zdrava, odločna volja, pametno, ne prenapeto delo prinese največ polajšanja na živcih bolnim siromakom.

Najbolj nestrpni bolniki navadno niso tisti, ki imajo kako hudo bolezen, mariveč tisti, pri katerih kaj malega ni v redu. Take malenkostne neugodnosti se najlažje odpravijo, ako se človek ne zmeni za nje. Prvi hip se nekam čudno čuje sodba nekega zdravnika, ki je dejal: da se človek res dobro počuti, treba, da ima kako majhno, lahko bolezen. Pa mora že res tako biti. Veliki svetnik Frančišek Saleški spričuje sam o sebi: nikdar mi ni boljše, kakor tedaj, kadar se ne počutim popolnoma dobro. Nikdar pa ne smejo take malenkostne bolezni motiti hišnega reda, ovirati spolnjevanja stanovskih dolžnosti, zagreniti skupnega življenja.

Zlato pravilo v bolezni ti bodi: ne prezgodaj, pa tudi prepozno se ji ne vdaj! Če pokličeš zdravnika, slušaj njega, kedaj treba pustiti delo ali

službo, prestaviti svoj glavni stan v bolniško sobo. Ko bi se silil z delom do popolne onemoglosti, s tem bi ne kazal odločne volje, mariveč trmoglavost, bi slabo gospodaril z dragocenimi zakladi. Če ti tudi vse moči odpovedo v bolezni, vsi udje obnemorejo, če padejo pred sovražno silo tudi vse zunanje utrdbe, glavna trdnjava v sredi države ti mora ostati, volja ti mora ostati vladarica.

Vsaka huda bolezen je nekako vojno stanje. Treba sovražnika premagati in odpoditi, ali če že to ni mogoče, napraviti ga za zaveznika, prijatelja. Prvo in drugo pa zmore le odločna volja v zvezi z zdravnikom. Človek večidel svoje moči precenjuje, svojo moč v trpljenju pa podcenjuje navadno. Seveda telesna bolezen več ali manj tudi dušne moči oslabi. Toliko samostojnosti pa ima vendar duša, da more ostati zdrava tudi v bolnem telesu. Če nje lastna moč ne zadostuje, jo mora okrepiti z nadnaravnimi pripomočki.

Kadar te nenadoma napade kaka huda bolezen, je napočila za te važna, resna ura. Ne trati tedaj časa s tem, da bi si skušal sam ali po drugih dopovedati, češ, saj ne bo tako hudo, ali da bi zdihoval in tožil. Tvoja volja mora prevzeti tedaj vrhovno poveljstvo, mirno in odločno mora ukreniti, kar zahteva resnost položaja. Če ti je bolezen tudi voljo že popolnoma oslabila, potem slušaj nasvet kakega razumnega človeka, pred vsem seveda zdravnika.

Če je v bolezni tvoja volja ostala zdrava, bo imela najprej dosti opravka z ureditvijo časnih zadev, pri tem pa naj ne zabi najvažnejšega: brez odlaganja naj predstavi naravni pojav bolezni na sveto polje vere, žive vere v Boga, službe božje. Prvo ti bodi, ko se v svoji hudi bolezni nekoliko zbereš: pogled k Bogu, ponižna molitev za njegov blagoslov, za moč v trpljenju, za ljubo zdravje, ali za milost srečne smrti, če je tako božja volja. Dokler si bolan, skrbi neprestano za to, da bodo tvoje bolečine, da bo vse trpljenje žrtev, spravna, hvalna, zahvalna žrtev; svoje bolno telo „prinašaj Bogu v živ, svet, dopadljiv dar,“ (Rim. 12, 1.) „poveljučuj Boga v svojem umrljivem telesu“ (I. Kor. 6, 20.) tudi v bolezni.

Zavedaj se dalje v bolezni, da si ud Kristusov (I. Kor. 6, 15.), veruj in vedi, da je tvoje trpljenje v zvezi, ali da ga vsaj moreš spraviti v milostipolno zvezo s Kristusovim trpljenjem. Kako blagodejno bo vplivala ta zavest na tvoje srce! Mož bolečin bo stal potem pred tvojim duhovnim očesom z milim povabilom: hodi za menoj, s svojim križem, za menoj, s križem obloženim! Ne boš več sam v svoji bolezni, tovariša boš imel v trpljenju, vodnika, tolažnika. V Kristusovem trpljenju boš posvečeval svoje trpljenje; zgled njegov ti bo v pomoč, da ne boš omagal, v sv. obhajilu pa boš zapečatil vzajemnost v trpljenju in ljubezni z božjim Zveličarjem.

Ne misli pa, če tako ravnaš, da boš s tem bolezen že odslovil; bolezen bo vkljub vsemu ostala bolezen, oslabila ti bo telesne in dušne moči. Pač pa boš s tem dosegel, da ti bolezen ne bo stala nasproti kot nespravljiva sovražnica, ne boš ječal pod nje trdo pestjo kot suženj. Tvoja duša se bo pobotala z njo, tvoja volja se bo združila in delala z njo; počasi si bo napravilo pot k tebi spoznanje: bolezen ni zgolj zlo, ima tudi to in ono dobro na sebi.

Žal, da navadno ljudje kar nič ne upoštevajo solčne strani bolezni. In vendar ima tudi bolezen poleg temne tudi svojo svitlo stran. Ne veruješ? Koliko takih, ki so bili na krivih potih, je privedla kaka huda bolezen zopet na pravo pot! Kolikokrat je že pripomogla popolnoma zagrešenemu življenju morda zadnji hip k srečnemu zaključku! Dandanašnji človeku, dokler je zdrav, navadno vedno nedostaje časa zlasti za duhovno življenje. V bolezni je časa dosti, še preveč. Iz svetnega hrupa te prestavi bolezen v tiho samoto, ki je tako pripravna človeka Bogu približati. Kdor vse to pre-misli, zlasti če to sam skusi, bo tudi za bolezen hvaležen Bogu, hvaležen za vse milosti, ki so ga obiskale v spremstvu bolezni.

„Najhujše mi je to, da ne morem nič več delati radi svoje bolezni“ — koliko bolnikov tako toži! Zdihovanje stvari ne predrugači; najbolj modro ravna bolnik, če vkljub bolezni in v bolezni vendarle še dela, kolikor pač more, če si zna dobiti tudi v bolezni svoj delokrog, naj bo tudi še tako majhen. Občudovanja vredno je, koliko premore trdna volja s prav neznatnimi telesnimi močmi. V bolezni moraš biti pač iznajdljiv. Če ti odpove desna roka, poskusi z levico; če je glava slaba, so znabiti roke še za rabo, če telo, je morda duh še čil. Če nisi vstanu več z glavo delati, moreš še vsaj moliti; če ne moreš več izvrševati svojega rokodelstva, moreš otroke varovati, če ne več gospodinjiti, kaj malega zašiti ali kaj podobnega. Vsako delo, naj bo še tako neznatno, je sveža sapa v bolezni, je zdravilo, krajša čas, dviga samozavest, krepi in vadi voljo.

Zlasti je bolnikom svetovati, naj si napravijo dnevni red in se točno po njem ravnajo v bolezni; naj si razdele čas mej delo in molitev, mej branje, samoto in v čas, ko kaj pokramljajo z domačimi ali obiskovavci. Dnevni red je važna stvar splošno v življenju, za bolnika zlasti velika dobrot. Pomaga mu premagati dolgčas, ki najbolj tare bolnika, polajša sicer tako bedno človeško življenje na bolniški postelji.

Če je pa bolezen tako huda, da ne moreš ne misliti, ne moliti, potem prenašaj potrpežljivo svoje bolečine; že to samo na sebi je žrtev, je veliko delo, ki mu daje svojo vrednost in zasluženje Kristusovo trpljenje. Bolj dopadeš Bogu, pravi sv. Krizostom, ako se v bolezni vdaš v božjo voljo, kakor če bi zdrav opravil še toliko dobrih del.

„V cerkev ne morem, po službi božji se mi toži,“ zdihuje marsikateri bolnik. Reš je to hudo, toda tudi temu je možno odpomoči. „Pride ura, je govoril Jezus samarijski ženi, ko ne boste ne na tej gori, ne v Jeruzalemu molili Očeta; pride ura, ko bodo, kateri prav molijo, Očeta molili v duhu in v resnici.“ (Jan. 4, 21. 23.) Taka služba božja je mogoča tudi v bolniški izbi.

Glas zvona pri povzdigovanju čuje tudi bolnik, vsaj v duhu se more udeležiti službe božje, sadov sv. maše. Sicer pa napravi dober namen trpljenje v najlepšo službo božjo, molitev in žrtev in on, ki je duša, središče vsega našega bogoslužja, najde pot tudi v najbolj borno bolniško izbo.

Ni težko spoznati, kdo dobro trpi v bolezni, kdo slabo. Ako je bolnik tih, miren, prijazen, je le-to zlahten sad dobrega trpljenja. Če je pa osoren, razdražljiv, čmeren, poln raznih zahtev, tedaj je pač slab učenec šole trp-

ljenja. Prav nizkotna sebičnost je to, če meni bolnik, da ima radi svoje bolezni nekako predpravico svoje domače mučiti, jih čez potrebo obteževati, kakor bi se hotel nad njimi znositi za svojo bridko osodo. Kdor hoče, da bo njegovo trpljenje v bolezni res krščansko trpljenje, se mora oprostiti te sebičnosti, siliti se mora, da je prijazen, dober do svojih domačih. Seveda to ni lahka stvar, zlasti spočetka ne. En sam nasmehljaj ga stane morda veliko premagovanja. Močna volja vse zmore, tudi to; s silo potlači bridke tóžbe, osorne besede, ki jih vabijo na jezik hude bolečine. Tako junaško premagovanje rodi krasne sadove. Krščanska ljubezen začne počasi širiti takemu bolniku od boli stiskano srce; sam pomoči potreben, brez tolažbe in veselja, misli na to, kako bi drugim napravil veselje, jim prinesel pomoč in tolažbo, kako bi bolezen spremenil v dobrodelnost, bol v ljubezen. To je taborska višina v trpljenju, višek, ki ga doseže krščansko trpljenje v bolezni — blager mu — takemu trpinu!

Ni potemtakem res, da ne bi mogel bolnik ničesar delati, nič koristiti. Celo odlično socijalno poslanstvo vrši bolnik. Za trpeče človeštvo stori namreč lahko več, nego zdrav človek. Zakaj? Zato, ker sam trpi, ker podeli ravno njegovo trpljenje tudi majhnemu daru od njegove strani večjo vrednost, eni sami dobri besedi prijazniši sprejem, nasvetu večjo moč, svarilu krepkejši povdarek, tolaživni besedi večjo sladkost. Najdragoceniši pa je dober zgled, ki ga zapusti, zgled pravega krščanskega trpljenja. Leta in leta črpa družina potem iz te zapuščine dobrega zgleda. Tvoj vzgled jih vzdržuje, da ne omagajo, tvoja potrpežljivost jim naklanja vdanost v trpljenju, tvoja ljubezen drugim trpečim ogreva, mehča, razširja srce.

Nič ni človeku v večjo čast, piše sv. Krizostom, kakor potrpežljivo vstrajanje v hudih telesnih bolečinah. Zakaj, kakor je potrpežljivost prva mej čednostmi in zasluži najlepši častni venec, tako je prav ta vrsta potrpežljivosti mej vsemi najlepša. Nič ni namreč težje prenašati nego telesno bolezen.



JANKO DOBROVSKI:

Ob pragu večnosti.

Čuj udar!

Čas ob večnost se zadeva,
votlo večnost v čas odmeva.

Vsaka stvar
vstrepetava v smrtnem strahu:
človek v zlatu, črvič v prahu,
solнца žar.

Kar se ljubi, kar se črti,

vse se druží v sestri smrti
brez prevar. —

Čas ob večnost se zadeva,
votlo večnost v čas odmeva,
čuj udar! —

Tvoja časa opotečnost,
Tvoja je vesoljna večnost,
vekov Gospodar!



P. GVIDO RANT :

Gedeon in sv. Frančišek.

»Gedeon je po veri premagal kraljestva.« (Hebr. 11, 32. 33.)



Kajneda? precej časa je že preteklo, odkar smo sedeli za šolskimi klopami in poskušali na potrpežljivem lesu svojo umetnost rezbanja in na tablicah slikali najrazličnejše podobe. Ali se še spominjaš, dragi tretjerednik, s kakšnim veseljem si poslušal zgodbo o Gedeonu in njegovi hrabri četi, kako si se je naučil in jo občudoval? Kdo izmed nas ne misli sedaj nehote na sv. Frančiška in njegov tretji red? Le primerjajmo oba junaka in takoj bomo spoznali veliko medsebojno podobnost.

1. Gedeon in njegova junaška četa.

Gedeon je živel v hudih časih. Čudovito lepo deželo, v kateri se je cedilo mleko in med, so skozi sedem let napadali sovražni narodi. Stiskani Izraelci so si sicer na gorskih prelazih zgraditi trdnjave, toda kaj je vse to pomagalo nasproti premočnemu sovražniku? Komaj so Izraelci z največjo težavo posejali opustošene njive, že so prihrumeli Madijanci in Amalečani v deželo, taborili so na zorečem žitnem polju in po zelenih vinogradih, popasli so zadnje zelene bilke in pobrali pri svojem odhodu že tako skrčene črede ovac in živine ter odnesli skromne zaloge živil. Ljudje so se v obljubljeni deželi le s težavo preživljali. Najhujše pa je bilo, da se je malikovanje kakor nevarna kuga vrnilo v Palestino. Namestu da bi se Izraelci vsled dolgotrajnih vojsk pobiljšali, so vedno bolj pogansko živeli.

Vkljub temu se je Vsegamogočni usmilil stiskanega ljudstva in je poslal angelja h Gedeonu. Tega junaka si je izbral, da bi očistil obljubljeno deželo sovražnih tolp, napravil konec malikovanju in pripeljal zapeljano ljudstvo k prejšnji bogaboječnosti. Gedeonu, sicer premožnemu kmetovavcu je pretila huda stiska. Ko se mu je približal božji poslanec, se je ravno trudil, da bi pred roparskimi sovražniki poskril nekaj žita, ki si ga je v temni noči v naglici nabral. Pod bližnjim hrastom se mu prikaže nebeška prikazen in ga v božjem imenu nagovori: „Gospod bodi s teboj, ti najmočnejši izmed mož . . . Pojdi v tej svoji moči, in rešil boš Izraela iz roke Madijanov; zakaj vedi, da sem te jaz poslal . . . Jaz bom s teboj, in pobil boš Madijane kot enega moža.“ (Sod. 6, 12 nsl.)

Tedaj je Gedeon šel, postavil altar in položil nanj razna darila; angelj pa je stegnil konec palice, ki jo je v roki držal, in ogenj je švignil iz skale; dim daritve se je v prijetnem vonju dvigal proti nebu in angelj Gospodov je zginil.

Izvoljeni božji junak je gorel in plamtel za svoj poklic. V naslednji noči je Bog od njega zahteval junaško dejanje. V sredi dvorišča hiše njegovega očeta je stal altar na čast maliku Baalu, ki je bil namenjen za celo občino. Na božje povelje naj bi ga Gedeon razdejal in posekal log, posvečen malikom. Z desetimi možmi se odpravi junak še tisto noč na delo, katero bi skoraj plačal z lastnim življenjem. Propadlo in pokvarjeno mesto jih je namreč zasledovalo. Prav posebno se je pa razjezil oče. Kmalu so izsledili Gedeona in ga pripeljali pred sodišče. Toda glej, žarek iz neba je razsvetlil razburjenega očeta. Nepričakovano je izgovoril v resnici salomonsko rzsodbo: „Baal mora biti čuden bog, da ga moramo še varovati. Naj vsaj v tem slučaju pokaže, kaj je in kaj premore. Ako je pravi Bog, naj se maščuje nad njim, ki mu je razdril altar; še danes bo zločinec vanj veroval!“ — Toda malik se ni genil, oče se je spreobrnil in ž njim še veliko drugih. Gedeon, ki je bil čudovito rešen, je postal rešitelj svojega ljudstva. —

Prav v tistem času je ponovil sovražnik svoje napade. Gedeona je napolnil duh božji in izdal je splošen razglas, v katerem je pozivljaj svoje rojake na boj. Takoj se je priglasilo 32 tisoč mož. Seveda je bilo to zelo malo; zakaj sovražniki so razpolagali z armado, ki je štela 135 tisoč izvežbanih vojakov. 32 tisoč zoper 135 tisoč, torej eden zoper 4 ali 5! In vendar jih je bilo po božjem naklepu še preveč. Na ta način ni pustil Bog zmagati, da se ne bi Izraelci bahali: „Po svoji moči smo rešeni!“ Zato je zapovedal dvojni nabor in predpisal prav posebno orožje.

Že so stali Gedeonovi vojaki na polju, pripravljeni, da bi udarili. Sovražnik se je vedno bolj in bolj bližal. Naenkrat pride povelje: „Kdor je boječ in plašljiv, naj se vrne.“ In odpuščenih je bilo 22 tisoč mož kot nesposobnih za boj, in ostalo jih je le 10 tisoč. Toda čudno, tudi teh je bilo ljubemu Bogu preveč. V bojni črti neposredno pred bitko je bil še drugi nabor. Bog je govoril Gedeonu: „Ljudska armada je še prevelika. Pelji jih k vodi, tam jih bom sam izbral. O katerem bom rekel, naj gre s teboj, on naj ti sledi; in komer bom prepovedal, naj se vrne domov.“ Gedeon je storil, kakor mu je bilo zapovedano. Ko so prišli k vodi, je večina zložno poglela in se vsled žeje napila vode. Samo 300 mož se je srčno premagalo. Z orožjem v rokah so se nekoliko sklonili, zajeli so s periščem par kapljic in si stoje močili svoja izsušena usta. Tedaj je Gospod vojnih trum dal čudovito povelje: „Vsi, ki so zložno gasili svojo žejo, naj se vrnejo na dom. Tristo hrabrih junakov bo zmagalo sovražnika.“ Popolnoma sami?! — 300 mož zoper 135.000! Eden proti 4—500!

In kako čudovito orožje jim je bilo đano! Vsak je dobil trombo, gorečo bakljo in prazen vrč, da je mogel z njim zakriti plamen baklje. Teh tristo mož je Gedeon razdelil v tri bojne trume! — Vsak vojak, ki je doživel sedanjo svetovno vojsko, bi se takemu početu smejal. In vendar se je stvar obnesla: ta tako dobro izbrana peščica „božjih boriteljev“ je pod vodstvom Gedeonovim slavno zmagala in priborila domovini državni in božji mir, zemeljski in nebeški blagoslov. (Sodn. pogl. 6. 7.)

2. Sv. Frančišek in njegovi redovi.

Časi, v katerih je živel sv. Frančišek niso bili posebno veseli. Življenje mnogih kristjanov je bilo podobno jabolku, ki je zunaj lepo in sveže, znotraj pa gnilo. Kristjani so postali mlačni in leni. Premnogi so svoje srce navezali na posvetne reči, hrepeneli so po časteh in bogastvu, ali pa so v razuzdanosti in zapravljanju uničevali svoje lastno življenje. Moč je imelo nekaj ljudi v rokah, ki so jo pa le zlorabili s tem, da so zatirali uboge in zaničevane množice. Madežev teh pogrškov tudi tisti niso bili prosti, ki bi morali biti po svojem stanu zgled drugim stanovom. Ker je bila ljubezen do Boga in do bližnjega strta, so se kmalu pokazali žalostni nasledki: nevoščljivost, brezvestno tekmovanje in sovraštvo. Medsebojno nasprotstvo je bilo tako veliko, da so se sosednja mesta vsled najmanjšega vzroka v bojih pokončavala. Izmed kristjanov samih so vstali najhujši nasprotniki Jezusovega kraljestva na zemlji, ki so hoteli cerkveno oblast in sv. zakramente odstraniti in streti. Judovski in poganski modroslovci so pripravljali najstrašnejši boj zoper krščansko vero. Ko je prišel cesar Oton I. 1209. v Rim, je našel šolo, kjer se je poganstvo očitno učilo. V vzhodnih deželah je moč Turkov pod vodstvom Saladina dosegla svoj višek, in na zapadu se je rodil veliki sovražnik Cerkve cesar Friderik II.

V sredi teh nevarnosti se je razlegala po vsem krščanskem svetu pretlesljiva prošnja: „Kyrie eleison = Gospod, usmili se nas!“ Niso bile namreč prazne one sanje, ko je papež Inocencij III. gledal v spanju, kako se maje lateranska cerkev, mati in glava drugih cerkvâ.

Pod mogočnim hrastom, podobo sv. Križa, kakor piše sv. Ambrož,¹ je je zaslišal Gedeon glas Najvišjega, ki ga je pozivljaj, naj reši svoje rojake hudih vojskâ in verske malobrižnosti. Pod velikim križem male cerkvice sv. Damijana je govoril Bog mlademu Frančišku, zatopljenemu v molitev: „Pojdi in popravi mojo hišo (katoliško krščanstvo).“ In šel je goreči, serafinski mož božji. Ni se zmenil za svojega očeta, ki mu je odvzel pravico do dediščine, ne za someščane, ki so ga zasramovali, ne za otroke, ki so na cesti kamenje za njim metali. Šel je in zbral, kakor Gedeon, okoli sebe četo plemenitih mož. Najprej se mu pridružita dva, potem mu sledijo trije, nato jih prihiti k njemu dvanajst in slednjič stotine in tisoči: nepregledna bojna množica. Sv. Bonaventura je vriskal od veselja, ko se je tega spomnil in je klical poln radosti sv. očaku: „Le naprej, ti hrabri vojak Kristusov. Nosi orožje nepremagljivega voditelja. Ž njim oborožen boš premagal vse sovražnike. Nosi naprej znamenje največjega Kralja (sv. Križ); pri pogledu vanj bodo vsi vojaki nebeške vojske dobili novo moč.“²

Posvetni kristjani so se zbudili iz svojega spanja. Nastalo je nekako preseljevanje narodov; vse je hitelo in klicalo sv. Frančišku: „Sprejmi tudi mene za svojega otroka!“ Eden izmed učencev, ki je vse videl in gledal, sporoča: „Veliko izmed ljudstva, plemeniti in priprosti, duhovniki in svetni

¹ De Spirit. sancto l. 1. Prolog. 1. — ² Leg. c. 13. n. 9.

ljudje so prihiteli, gnani od božje milosti, k sv. Frančišku in so želeli pod njegovim vodstvom in po njegovem navodilu se vojskovati.¹ In zakaj? Da bi pregnali prepir in nemir, ki je vse razdiral in da bi premagali novo poganstvo, ki je vse okužilo; prišli so, da bi „razdejali dela hudičeva“ (I. Jan. 3, 8.) in pripomogli krščanski čednosti do zmage.

Kakor Gedeon je razvrstil sv. Frančišek svoje zveste v tri mogočne bojne čete, ustanovil je tri redove, „strašne kot dobro vrejena vojska“.

Prvi red ima svoj glavni sedež v Rimu. Razdeli se v razne redovne pokrajine, izmed katerih ima vsaka po več samostanov. Vsaka redovna pokrajina ima svoj novicijat, kjer se mladi frančiškani vpeljavajo v duha serafinskega reda. Vsaka, če še tako majhna redovna hiša je podobna mali, toda močni trdnjavi, ki daleč okrog vse obvladuje in preganja sovražnika duš. Ako je potrebno, gredo patri-misijonarji na plan, da iz pridižnic in v spovednicah uničujejo delo našega najhujšega nasprotnika — satana.

Drugi red je zavarovan za mirnim, nedostopnim samostanskim zidovjem. S strogim zatajevanjem in z neprestano molitvijo preskrbujejo sestre svete Klare patre z božjim orožjem luči in razsvetljenja ter s kruhom milosti. Z molitvijo in postom pomagajo pregnati satana, ki si je osvojil neumrjoče duše. In tudi, ko bi se hotel s celimi legijami vstavljati, umakniti se mora.

Tretji red spremeni vsako stanovanje tretjerednika v mogočno trdnjavo. Tu sem ne more prodreti hudoba, in ako se približa, jo udje tretjega reda z vso silo napadejo: zakaj oni ne trpe ne slabih časopisov, ne pregrešnih pogovorov, ne nespodobnih reči po izložbah, na odrih i. t. d. In ker je tretji red razširjen po vseh deželah, od velikih mest do zadnje gorske vasi, tvori nepremagljivo velesilo, ki premaga vse sovražnike: celi svet je njegovo „osvojeno ozemlje“.

Ne smemo se čuditi, da je tretji red v času, ko je najbolj cvetel, tesno zvezan s prvim in z drugim redom, prenovil vesoljni svet v krščanskem duhu. Celo mož, ki je hudo sovražil Boga in katol. Cerkev — Renan je moral priznati: „Poleg krščanstva je delovanje frančiškanov zbudilo največji pokret ljudstva, kar jih pozna zgodovina.“²

Leon XIII. je bil trdno prepričan, da prenavlja tretji red tudi v sedanjih v marsičem tako žalostnih časih ves svet. „Nekdaj,“ tako je pisal sv. oče 25. novembra 1898. frančiškanskemu generalu, „je spreobrnil srca, utrdil pobožnost in ljubezen do čednosti in v viharnih časih dosegel, da je zmagala miloba, sloga in miroljubnost. Zakaj naj bi v sedanjih časih prav tega ne vršil in sicer v največji meri?“

Mnogoštevilni ljudje so se oglašali k tretjemu redu. Toda sv. Frančišek jih ni sprejel brezpogojno in kar na slepo. Kakor Gedeon je tudi božji junak asiški najboljši izbral in oborožil.

¹ Thom. Cel. I. c. 5. — ² Nouvelles Etudes 341.

Bogu bodi hvala, pozornost in zajetje za tretji red zopet na novo narašča. Da, vojska je veliko ljudi poboljšala. In čudovito: sama po sebi dela ljudi tretjerednike: bolj goreče molijo, bolj pogosto se spovedujejo in prejemajo sv. obhajilo, bolj priprosto se nosijo, ogibljejo se šumnih veselic. — Ali ni to vodilo tretjega reda, pretvorjeno v življenje? Manjka samo še primerne izpodbude, dobrega prebiranja pred sprejemom in obljubami ter temeljite izobrazbe v duhu sv. Frančiška. In tretji red bo in je, kar je bil: svetovni red junaških kristjanov.



Vojak piše.

Drugi dan je imel biti praznik naše nebeške Matere. Bilo je videti, da ga bomo jaz in moji tovariši obhajali mej gromom in bliskom, zakaj že nekaj dni sem je vladala na nam nasprotnih gričih nič dobrega obetajoča tihota in zdelo se je, da je tisti večer dospela napetost do vrhunca. Bila je tihota, ki tako živo spominja na napetost, ki zavlada ob nevihti v trenutku, ko se je zgubil odmev strašnega treska v daljavi. Človek bi lahko naprej zračunil, kolikokrat mu bo še vdarilo razburjeno srce, da bo počilo in vsekalo drugič.

Niti četrť ure nismo počivali z mirno brezskrbnostjo. Moje misli so se sukale okoli bodočega boja in se mnogo pečale s smrtjo. Tako sem se privadil teh misli, da mi ni bilo domače, ako so se včasih umeknile drugičnim. Zdelo se mi je že, da mi tudi smrt sama ne bi bila grenka, kakor mi ni grenka misel nanjo. Čutil sem, kako blizu mi je smrt. Bilo mi je, kakor da stoji tam za grmom in ji je treba stopiti le korak na levo, da bi se mi zarezala naravnost v obraz. Videl sem v duhu njen zlobni pogled, pa nič mi ni zatrepetal v duši. Prepričan sem bil, da se ji bom nasmehnil kakor v pozdrav, ako se ima uresničiti moja slutnja.

Pa smrti ni bilo. Namestu nje je pristopil k meni z vso njemu lastno človekoljubnostjo njen brat — spanec — in mi je ljubeznivo zatisnil oči. Tako sem zaspal in zasanjal težki sen, ki ga navdahne edino le noč v strelskih jarkih — — —

Strašni boji so bili. Gromelo je in treskalo vse naokrog, gost dim je zastiral pogled in piš križajočih se granat je jemal sapo. Trudil sem se, da bi storil svojo dolžnost kot branitelj važne postojanke, toda vse me je oviralo in kar sem podvzel, vse mi je izpadlo nesrečno. Kmalu mi je prekrizala vse načrte mogočna sovražna granata, velik plaz me je dosegel in mi priklenil ude. Spoznal sem, da gre vse h koncu, ali da bo treba umreti, na to se nisem spomnil. Kar prihrumi nova granata v mojo bližino, utrga se

nov plaz in jaz zletim, ne vem kam in ne vem kako. Naenkrat nisem več čutil in nisem več mislil. —

Kako in zakaj, kdo ve? Zgodilo se je, da me je silno zbolelo na nogi, in jaz sem tisto bolečino začutil, ne da bi vedel zanjo. Kmalu sem začutil pod bolečino svojo nogo in poleg nje drugo — bili sta tesno skupaj. Tudi obe roki sem začutil, za njima pa celo svoje telo in sebe vsega. Zgenilo se mi je v glavi in pričel sem misliti. Bolečine ni bilo več.

Prva misel je bila — razburila in pretresla me ni čisto nič, samo prišla je in rekla: „Mrtev si!“ Pomudil sem se ob tej misli in zazdelo se mi je prijetno, biti takole mrtev. Ali hitro sem podvojil nad resničnostjo te misli, ker se mi je zdelo zelo neverjetno, da sem res že dosegel tisto, kar doseže vsaki človek samo enkrat na tem svetu. Sklenil sem, da se bom poskusil prepričati, koliko je resnice na tem. Čutil in tudi vedel sem že, da imam noge, treba je bilo le preiskati, če so še žive. Poskusil sem geniti z desno, na to z levo, potlej z rokama — pa zastonj! Morda sem pa le res mrtev? Kje naj še poskusim? — Spomnil sem se na oči. Hotel sem odpreti trepalnice in se tako ugotoviti glede svoje osode, pa dosegel sem le toliko, da so se mi oči zgenile pod kožo. Čisto razločno sem čutil gibljaj najprej v desnem, pa koj nato tudi v levem očesu. Bil sem zadovoljen s poskusom in povedal sem samemu sebi: Ne, nisi še mrtev!

Kaj pa torej? Ali živim? Težko je reči kaj gotovega, ker za odgovor na to vprašanje bi bilo treba novih poskusov, teh pa ne morem narediti. V mojo ubogo glavo je prišlo vse polno misli, križale so se in krožile ena skozi drugo kakor smeti v škafu vode, ako jo zavrtiš parkrat ob obođu. Dolgo se je vrtelo v bolni glavi, zavedel sem se, da me boli in da je zelo vroča. Iz tistega vrtinca se je polagoma kar samo od sebe zbralo v sredi mojih možganov, kakor se v škafu vode zbere v sredi kupček vrtečih se smeti. Tisti kupček je bil sestavljen iz več bežečih misli in ko sem si ga do dobrega ogledal, sem našel, da so vse misli prešle v eno samo, veliko, strašno misel: Umiraš!

Da, strašna misel! Ta me ni pustila tako ravnodušnega ko prva, ki se je skazala ko napačna in mi je pravila: „mrtev si.“ O, spoznal sem: Lepše je biti mrtev, kakor umirati! Toda vse je kazalo, da sedaj ni nobene zmote in hitro sem se ugloobil v svoj položaj.

„No, sedaj veš, kako se umira! Tolikokrat si modroval sam pri sebi, naslonjen na steno jarka, in si ugibal in ugenil, da smrt ni strašna!“ — Sedaj sem skušal to in okušal v polni meri. Pa glej, videl sem drugače! —

Moj duh se je oziral po neizmerni daljavi in samoti, ki me je obdajala, in je iskal, da bi našel kje moje že skoraj ugaslo življenje. Zagledal ga je nekje daleč v sinji daljavi. Bilo je podobno medlemu solnčnemu žarku, ki je v obliki ozke špranje prodrl goste zimske oblake, vse naokrog je pa vladala brezmejna senca.

Prva misel, ki je vstala v moji glavi ob tem pogledu, je bila: Kako kratko je bilo moje življenje — — —! Moj Bog, stokrat in stokrat sem slišal v življenju, da je naše življenje kratko, saj je ta resnica tako

očitna, da bi jo bilo skoraj mogoče otipati, ali nikoli nisem občutil tega tako živo, ko v tistem trenutku! Tedaj sem pomislil: Kolika razlika je v tem, če mi kedo drugi pove lepo resnico in jo jaz hvaležno sprejemem, ali pa, če doživim tisto resnico sam, prav tako, kakršna je sama na sebi. In sedaj gledam z lastnimi očmi, kako kratko je bilo moje življenje — —

Prišla mi je druga misel in mi rekla: In na ta žarek življenja si bil ti navezan! Tako navezan, da ti je umiranje težko! In vendar si vedel — le spomni se! — prav dobro si vedel, da boš umrl in da moraš svoje življenje obrniti v prid večnosti, ki stoji sedajle pred teboj! Kako si pa to spolnil? Kako se ti zdi, kako vidiš sedaj?

Na vse to sem se prav lahko spomnil in pomislil sem, kolikokrat sem bil slišal, da je življenje le tedaj nekaj vredno, ako ga smatramo ko potovanje v večnost. To sedaj vidim, tako jasno vidim, ali nekedaj nisem bil dosleden. Tam manjka nekaj, glej, tu zopet manjka in tam zopet. Oj!

Strašna bolečina mi je stisnila srce in pomislil sem: To je kesanje. Spomnil sem se tudi, da je prav, ako imam kesanje in da mi družega sedaj ne preostaja. Hotel sem dvigniti roke in si ž njima zakriti obraz, zakaj čutil sem, da bom naslednji trenutek bridko zajokal. Pa roki sta ostali trdovratni in naenkrat nisem čutil nič družega, ko krčevito bolečino pri srcu.

Ena misel, zadnja na tem svetu je še tlela v meni: O, da bi mogel nazaj, da bi mogel svoje življenje še enkrat začeti, da bi ga mogel vsaj nadaljevati! Začel bi drugače! Res je, da sem imel že mnogokrat take misli, pa so odšle spet brezplodne, toda sedaj — — — Sedaj umiram in vem, kaj je življenje — — —

Pa bilo je prepozno. Prav tesno nadme se je sklonila smrt in dih večnosti je dehnil vame. Tedaj sem se vdal in se nisem obotavljal. Moja duša je stopila korak proti večnosti in je kriknila tik pred pragom: Kristus, usmili se!

Nato so mi zginile misli in vsi občutki so mi prešli — — —

Zbudil sem se. Bil sem ves trd od mraza in vse kosti so me bolele, ker ležišče ni bilo mehko in moje telo zleknjeno vse drugače, ko za počitek. V moji notranjosti je še vedno odmeval vsklik: Kristus, usmili se!

Tisti dan se je res pričel boj, na vse zgodaj, in ni nehal, ko je legla noč. Strašno je bilo, pa smrt le ni prišla pome. Od tedaj sem prišel že iz mnogih krvavih bitek, živ in zdrav. Tisoč strašnih podrobnosti sem pozabil, na one sanje pa mislim vsaki dan po večkrat. Ah, brezprimerno več je vredna zlata resnica, ako jo doživi človek sam, pa če tudi le v sanjah. Tudi sanje so včasih poslana od Boga.

Pogosteje ko pred tistim večerom ponavljam sedaj klic svoje poslavljajoče se duše: Kristus, usmili se!

J. D.



P. JERONIM KNOBLEHAR:

Francišskani v Sv. Deželi.

Uvod.



mučeniško krvijo mnogih stotin sinov sv. Franciška Serafinskega je pisana zgodovina varihov Božjega Groba v Jeruzalemu in drugih svetišč v Sv. Deželi. Junaška zvestoba, nepogljiva volja in nepremakljiva vstrajnost, pozlačena v ognju goreče ljubezni do božjega Odrešenika in njegove sv. Cerkve, je spremljala prve frančiškane kot vojne kurate s križarji v Sveto Deželo, jih vodila skozi sedem stoletij v mirnih in viharnih dneh in jih navdušuje še dandanes, da se ne ganejo z mesta in ne zapuste svetišč, njihovemu varstvu izročeni, če tudi jih ogroža vojni vihar od juga in severovshoda, na suhem in od morske strani. Izročilo njihovega reda jim je v bodrilo tudi v sedanjih težkih dneh: brez frančiškanov bi bila Sv. Dežela najbrž sedaj tudi brez svetišč, ali vsaj katoliška cerkev brez pravic po svetiščih; dokaz temu je zgodovina razkolniških nasilstev v teku stoletij; brez frančiškanov bi tudi dandanes v stiski vojnih dni šlo v zgubo marsikaj, kar je njihova skrb in spretnost znala obraniti škode in pogube. Več o tem smo že poročali v „Cvetju“.

Sedaj pa hočemo ljube bravece našega lista seznaniti z zgodovino našega reda v Sv. Deželi. S križarji v 13. stoletju bomo začeli in s turško osvojitvijo Palestine v 16. stoletju bomo končali I. del te zgodovine: drugo pride pozneje na vrsto.

„In pustil bom v sredi tebe ubogo in siromašno ljudstvo in oni bodo zaupali v ime Gospodovo,“ rečemo lahko s prerokom Sofonijem (3, 12), pa imamo pri tem v mislih sinove sv. Franciška. Na mestu ponosnih križarskih vitezov so sedaj ubogi frančiškani varih svetišč v Sv. Deželi; za oklep jim je zaupanje v Boga, in meč jim je njegovo ime, s katerima odbijajo napade sovražnikov na njegovo sv. Cerkev in njene pravice. Obdani od nasprotnikov, v spremstvu stiske in sile in smrti, v kljub kugi in drugim nalezljivim boleznim, v kljub nasilstvu in izžemanju in pomanjkanju, v kljub ječi in verigam so frančiškani hrabro branili zastavo sv. Križa v Sv. Deželi. In ko so prvi popadali v boju, pobiti po samostanih, podavljani po ječah, so že drugi v velikem hrepenenju po mučeniški kroni komaj pričakovali dovoljenja, stopiti na njihovo mesto, nadaljevati njihovo misijonsko delo, polno bojov in žrtev.

Zgodovina frančiškanskega misijona v Sv. Deželi pozna dve dobi: dobo egiptovskih ali saracenskih in dobo osmanskih ali turških kalifov. Neki frančiškanski zgodovinar* pravi o teh dveh dobah:

* P. Cassini da Perinaldo, Storia di Gerusalemme II. 187.

Turški kalifi so bili manj krvoločni, zato pa bolj nadležni kakor saracenski, in frančiškani so pri manjših stroških za popraviljanje požganih cerkvâ imeli tem večje stroške s tem, da so morali zopet in zopet kupiti pravico do uporabe svetišč, ki so jih turški gospodarji svojevoljno zapirali. Saracene je žejalo po krščanski krvi, Turke pa po krščanskem zlatu.

Začnimo s prvo, saracensko dobo, dobo frančiškanske mučeniške krvi!



P. HUGO BREN:

„Kronarice Matere božje“.

Kar je požigajoča slana za lepa ajdova polja, to sta bila janzenizem in jožefinizem za cvetoči vrt sv. katoliške Cerkve. Janzenizem je skušal potom izredne strogosti glede sv. spovedi in sv. obhajila ljudem zapreti pot h tabernakeljnu in s tem zastreti žarke nebeškega solnca, brez katerih mora prej ali slej zastati vsa rast, zveneti vse cvetje dušnega vrta. Jožefinizem je bil njegov zvesti zaveznik, ki je hotel in je deloma tudi zatrl, kar je dotlej rodil rodoviten, ker z Jagnjetovo krvjo orošen vrt sv. Cerkve v Avstriji — razne cvetoče pobožnosti.

Tudi našim lepim krajem ta slana ni prizanesla. Marsikaj lepega in nadepolnega je bilo uničenega. Veliko jih je zgrešilo svojo zvezdo vodnico, večno luč in šlo za veččami, ki so jih zvedle v močvirje. Mnogo priljubljenih bratovščin in drugih pobožnosti je zaspalo, nekatere celo za vedno. Koliko prej zelo obiskovanih božjepotnih cerkvâ je postalo osamljenih. Nič več niso dosegle svojega prejšnjega slovesa.

Ali ta mrka, mračna doba ni bila brez svetlih zvezd, tudi pri nas ne. Med naše najsvetlejšje zvezde tedanje žalostne dobe smemo šteti poznejšega slavnega, v sluhu svetosti umrlega misijonarja-škofa Friderika Barago. Le škoda, da je nam ta svitla zvezda svetila le malo časa. Ko bi nam bila delj svetila, bi nam bili morda prej zopet zasijali topli solnčni žarki in odstranili nadaljnje pustošenje po tej slani.

Baraga je bil eden tistih izvoljenih služabnikov božjih, ki se ni dal okužiti od janzenizma, niti oplasiti od jožefinizma. Bil je pač učenec svetnika! Kot slušatelj prava na dunajskem vseučilišču se je oklenil tedanjega dunajskega apostola sv. Klemena Dvořaka (Hofbauer), ki je bil duša protijanzeniške in protijožefinske struje. Po njem vspodbujen je popustil pravdne študije in vstopil v ljubljansko bogoslovje, z namenom, v njegovem duhu enkrat delovati mej svojimi deloma tudi zaslepljenimi rojaki.

Kar je sklenil, to je storil. Ko je bil po dokončanih bogoslovnih študijah nameščen kot kaplan v Šmartnem pri Kranju, je bil kmalu ljubljene ne samo domače, ampak tudi okoliških župnij. Deloma si je pridobil srca s svojo ljudomilostjo v spovednici, deloma s svojim vnetim delovanjem na zunaj. Da bi zastalo versko življenje povzdignil, se je kljub jožefinski prepovedi posluževal dveh pobožnosti. Ena se je imenovala „Pobožno zedinjenje v čast presv. Srcu Jezusovemu“, druga pa „Kronarice Matere božje.“

Nekaj malega izvemo o teh dveh pobožnostih iz preiskave, ki si jo je Baraga vsled njunega razširjanja nakopal. Neki tovariš-jožefinec ga je radi tega pri višjih ovadil. Ti so poverili preiskavo njegovemu župniku Juriju Kalanu. Iz odgovorov toženca in dodatkov preiskovavca posnamemo, da je bilo „Pobožno zedinjenje v čast presv. Srcu Jezusovemu“ cerkveno odobrena in z odpustki obdarovana bratovščina, „Kronarice Matere božje“ pa zasebna, krajevna pobožnost, ki jo je toženec v Šmartnu dobil in dalje gojil. K temu protipostavnemu počenjanju, tako je sporočil Kalan višjim, so ga pred vsem zapeljali ljubljanski frančiškani.¹

Ta za frančiškane častna obsodba se mi je zdela verjetna. Saj so bili vneti nasprotniki janzeniško-jožefinske struje. Da bi se o stvari bolje podučil, sem malo okrog pobrskal za nadaljnimi podatki glede tega. Toliko sem ugotovil, da Kalanova obsodba ni bila brez podlage. Ljubljanska frančiškanska knjižnica še hrani zapisnik udov „Pobožnega zedinjenja v čast presv. Srcu Jezusovemu“ ter vpisne podobice v to „zedinjenje“. V zapisniku, ki obsega na tisoče udov, stoje zabeležene tudi ponovne pošiljatve vpisnih podobice na g. Barago v Šmartnem. Najbolj priden nabiravec udov na deželi je bil on. Seveda ga frančiškani k temu niso zapeljevali, ampak le na roko šli njegovi gorečnosti.

So ga li tudi k razširjanju druge pobožnosti „Kronarice Matere božje“ frančiškani „zapeljevali“, nisem mogel dognati. Po njegovem zagovoru² soditi je bilo prej narobe. On je Kronarice v Šmartnem že kot udomačeno pobožnost našel. Umevno je, če je frančiškane, ki so imeli smisel za take reči, z njo seznanil. Da jim je bila ta pobožnost znana, pričata dva pisana izvoda pravil Kronaric Matere božje, ki ju sedaj hrani frančiškanska knjižnica v Ljubljani. Ker bo gotovo koga mikalo kaj več zvedeti o tej morda pristno slovenski pobožnosti, naj povzamem, kar je mogoče iz njenih pravil dognati.³

„Kronarice Matere božje“ so se imenovale skupine po dvanajst deklic, spominjajoč na dvanajst zvezd okrog Marijine glave. V skrivnem razodenju sv. Janeza namreč beremo: „Žena s solncem obdana in luna pod njenimi nogami in na njeni glavi krona iz dvanajst zvezd.“ (12, 1.) Pod to ženo sv. Bernard in drugi razlagavci sv. Pisma razumejo prebl. Devico Marijo.

¹ Gl. Dr. Ivan Prijatelj: Baraga med jožefinci in janzenisti. V »Zborniku Slovenske Matice« IX. str. 9 sl. — ² Istotam.

³ Kaj več o tem bi se dobilo morda v župnijskem arhivu v Šmartnem pri Kranju.

Te zvezde so tedaj predstavljale naše „Kronarice Matere božje“. In ker sveto Pismo govori o dvanajstih zvezdah, je moralo tudi kronaric v eni skupini biti dvanajst. Vse so morale biti deviškega stanu. Kadar se je katera omožila, je morala takoj druga izpolniti število. Enako kadar je katera umrla. Njih dolžnosti so bile sledeče:

Vsaka je morala ob nedeljah in praznikih⁴ Mariji splesti „duhovni venček“, sestojč iz treh očenašev, dvanajstih češčenamarij in vere. Posamezne rožice je bilo treba tako-le povijati: Najprej je molila en očenaš na čast Bogu Očetu s pristavkom: „Zahvalim te, Bog Oče, da si Marijo za svojo hčer vzela.“ Nato so sledile prve štiri češčenamarije. Te povijajoč je morala premišljevati sledeče skrivnosti iz Marijinega življenja: Pri prvi milosti prečiste Device, ker je od vekomaj za mater božjo izvoljena, milosti polna in v časti nad vse svetnike in angelje povzdignjena. Pri drugi njeno brezmadežno spočetje. Pri tretji njeno rojstvo in posvetitev v tempeljsko službo. Pri četrti njeno svetost in druge posebne darove, s katerimi je bila obdarovana.

Za temi je molila drugi očenaš na čast Bogu Sinu, z dostavkom: „Zahvalim te, Bog Sin, da si Marijo za svojo mater izvolil.“ Njemu je privila druge štiri češčenamarije, premišljuječ naslednje Marijine prednosti: Pri peti, ker je od sv. Duha spočela in božja Mati postala. Pri šesti, ker je svojega Sina brez bolečin in težav rodila, dojila, redila in z njim nad trideset let živela. Pri sedmi, ker je bila Devica prej in slej, pred porodom in po porodu. Pri osmi, ker je postala kraljica mučencev.

Sledil je tretji očenaš na čast sv. Duhu s pristavkom: „Zahvalim te, Bog sv. Duh, da si Marijo za svojo nevesto izbral.“ Pridjala je zadnje štiri češčenamarije ter mej tem premišljevala: Pri deveti Marijino veselje, ker je Jezus od mrtvih vstal, v nebesa šel in sv. Duha poslal. Pri deseti, ker je bila z dušo in telesom v nebo vzeta. Pri enajsti, ker je bila nad vse svetnike in angelje povzdignjena kot njih kraljica. Pri dvanajsti, ker je postala besednica in mati milosti vseh živih in mrtvih. Z apostolsko vero je završila in povila ta duhovni venček ter ga Mariji izročila.

Da je bil venček kronani nebeški Kraljici res ljub in drag, so si morale kronarice po svojih pravilih še posebno prizadevati za lepo krščansko življenje, ki je kratko izraženo z besedami: Ogibaj se hudega, delaj dobro. To jedro krščanskega življenja pravila obširneje razlagajo s posebnim ozirom na kronarice. Pri razlagi prvega dela tega pravila — ogibaj se hudega — jim s poudarkom zabičujejo, naj se varujejo „tega nevarniga Gospodu Bogu in ludem superniga, prekletiga ponočnega vasvanja.“ Razlagi drugega dela — delaj dobro — je dodanih dvanajst načinov, kako naj si kronarice prizadevajo Marijo častiti. Vsaka naj si jo izvoli za svojo mater; naj rada časti njene podobe; obiskuje njej posvečene cerkve, bližnje in daljnje, ako ima priložnost; naj pobožno moli sv. rožni venec; naj se z devetdnevnici pri-

⁴ V zagovoru pravi Baraga, da ob nedeljah in praznikih, pravila govore samo o praznikih.

pravlja na večje Marijine praznike: naj med svetniki posebno rada časti vnete Marijine častivce; pridno zahaja k sv. mašam ali jih pusti brati; naj se posti ali kako drugače zatajuje k Marijinim praznikom; prejme sv. zakramente; si prizadeva posnemati Marijine čednosti; naj se varuje greha, če hoče, da bo vse to Mariji dopadljivo; slednjič naj vstrajno hodi po začrtani poti in se ne da od nobenega, naj bi bil kdor hoče, od nje odvrniti.

Tistim kronaricam, ki so vse to natanko spolnovale, so pač veljale blagrujoče besede njih pravil: „Tisočkrat ste srečne, kronarice Marije prečiste Device, hčere Očeta nebeškega, matere Sinu božjega, neveste sv. Duha. Vam, ki ste se odločile, da hočete vsak praznik s to kronico presv. Trojico in Mater božjo stanovitno do konca častiti, je že pripravljena nebeška krona.“



Pot v nebesa.

Premišljevanja o večnih resnicah in o trpljenju Jezusa Kristusa.

Spisal sv. Leonard Portomavriški, poslovenil P. Alfonz Furlan.*

Priprava za vsako premišljevanje.

1. Obudi, moja duša, živo vero, da se nahajaš pred božjim obličjem. Misli na pričujočega Boga in ga ponižno moli!
2. Ponižaj se pred nogami svojega Gospoda in ga iz srca prosi odpuščenja!
3. Prosi Boga razsvitljenja in se priporoči prebl. Devici in svetnikom!
4. Svojo molitev zedini z molitvijo, ki jo ta čas opravljajo izvoljeni v nebesih in pravični na zemlji!
5. Izmoli enkrat slava Očetu in eno zdravamarijo!

Nato počasi beri premišljevanje. Pri vsakem odstavku ali točki resno premišluj dotično večno resnico. — Ko si končal premišljevanje, napravi poseben sklep, da hočeš zapustiti ta ali oni greh; določi si pripomočke, da ne boš znova padel v stare pregreške. — Nato preberi sad ali nauk premišljevanja.

Premišljevanje končaj takole:

Zahvali presveto Trojico za prejeto razsvitljenje; podari ji svoje dobre sklepe in jih zedini z zasluženjem Jezusovim! Prosi Boga, da naj ti dá čednosti in zlasti svojo ljubezen ter naj ti pomaga v skušnjavah! Izroči se Mariji in svetnikom in moli za sv. Cerkev, prosi za grešnike, moli za žive in mrtve!

* La via del paradiso, considerazioni sopra le massime eterne e la passione di Gesù Cristo, per ciascun giorno del mese. Sesta edizione; in Padova 1824.

Prvo premissljevanje.

O človekovem namenu.

1. Prevdarjaj, moja duša, kako ti je dal Bog to bitje, katero imaš. Ustvaril te je po svoji podobi. Brez tvojega zasluženja te je sprejel za svojega otroka. Bolj te je ljubil nego tvoj telesni oče. Ustvaril te je, da bi ga v tem življenju ljubil in mu služil, potem pa ga v nebesih užival. Nisi tedaj, o človek, rojen in ne smeš živeti za to, da bi na zemlji preživel v veselju, da bi si nabiral bogastva, da bi dosegel veljavo in moč; tudi za to, da bi kakor neumna žival jedel, pil in spal, temuč samo za to, da bi častil svojega Stvarnika! V tem je vse bitje in dolžnost človekova, da služi Bogu in se zveliča. Ustvarjene reči ti Bog daje v porabo, da ti pomagajo doseči ta visoki namen. — O jaz nesrečni človek, ki sem mislil na vse drugo, samo na svoj namen ne! Da, o moj Gospod, človek ne more imeti večje dolžnosti nego tebi služiti in ljubiti tebe. O moj Oče, ki si v nebesih, po ljubezni Jezusa Kristusa te prosim, stori, da bom začel novo življenje, življenje popolnoma sveto in po tvoji božji volji!

2. Premišljuj, kako zelo te bo pekla vest na smrtno uro, ako ne boš skrbel Bogu služiti. O kako te bo bolelo zadnji dan, ako boš videl, da si se trudil in trpel, pa ne za svoj namen, ko boš uvidel, da ti od vsega tvojega bogastva, slave in veselja ne bo ostalo nič drugega nego prgišče prahu. Strmel boš, kako si zaradi ničemernosti in ničvrednih reči postavil večno zveličanje v toliko nevarnost: ne moreš več popraviti, kar si slabo opravil, in začeti dobro živeti. Obupal bi, oj kako te peče! Pred lučjo večnosti, kamer mora iti tvoja duša, bodo zginile vse časne reči, ki si bil nanje navezan, spoznal boš, da niso nič vredne in da si bil neumen, ker si jih rajši imel nego večne reči. Takrat boš videl, koliko je vreden čas, pa prepozno; rad bi ga kupil z vsem bogastvom, pa ne boš mogel. O žalosten dan za tistega, ki ni služil Bogu in ga ljubil! —

3. Premišljuj, kako zelo zanemarjajo ljudje ta veliki namen. Mislijo, kako bi si pomnožili bogastvo; mislijo na to, da bi si vedno več posestva pridobili; prosijo za službe, za častne naslove; pripravljajo pojedine, igre in slavnosti; mislijo samo na to, kako bi živeli svoje dni v zložnosti, Bogu pa ne služijo; za zveličanje svoje duše ne skrbé; zadnji namen človekov in večnost imajo za otroško igro. Tako gre veliko kristjanov proti peklu, dočim brezskrbno jedo in pijejo, pojo in žvižgajo. O da bi ti vedeli, kaj je pekel. O nevedni in slepi svet! O zapeljani in ogoljufani svet! Toliko se trudiš za pogubljenje in ničesar nočeš storiti za svoje zveličanje. . . . Tajnik Frančiška I., francoskega kralja, je umiraje rekel: „O siromak, toliko papirja sem porabil za pisma svojega kralja in niti enega lista, da bi nanj napisal svoje grehe ter opravil dobro spoved!“ Kaj pomagajo dobri sklepi, ako jih zmiraj odlašáš in nikoli ne pričneš spolnjevati?! Od škode drugih se uči, kako moraš skrbeti za svoje zveličanje, ako nočeš enako do obupanja priti. Brez dvojbe veruj, da je zgubljeno vse, karkoli že misliš,

govoriš in delaš, ako ne obračaš tega na svoj zadnji namen. Čas je že, da spremeniš svoje življenje. Mari hočeš odlašati do poslednjega trenutka svojega življenja, da bi se prepričal o svoji zmoti? Hočeš li iti do vrat večnosti, do žrela pekla, ko ne boš mogel več popraviti svojega pogreška?! — Razsvetli me, Oče luči, razsvetli me po Jezusu Kristusu!

Sad tega premišljevanja. Iz dna svojega srca prosi Boga, da naj ti da spoznati, kako imeniten in važen je tvoj namen. V skušnjavah odgovarjaj: „To ni moj namen; jaz se hočem zveličati!“ Večkrat reci sam sebi: „Moja duša, Bog te je ustvaril za to, da bi ga ljubila. Ljubi tedaj Boga!“ Kadar zvečer svojo vest izprašuješ, jokaj nad časom, ki ga nisi porabil za Boga, ter skleni jutrišnji dan zgubljeno popraviti. Čas je dragocen, mine in se nikoli več ne vrne. O kako drago bi kupili pogubljeni pol ure!



Pobožnosti in nekateri odpustki v januariju.



Verni kristijani so že od nekdaj častili presveto Ime „Jezus“. V frančiškanskem redu so vpeljali praznik presv. Imena Jezus sveti Bernardin Sijenski, sv. Janez Kapistran, bl. Matevž Agrigenški, škof; z dovoljenjem svete cerkve so ga obhajali 14. januarija. Papež Inocencij XIII. je razširil ta praznik za vso cerkev in odločil, da naj se obhaja drugo nedeljo po svetih Treh kraljih, ker je bilo takrat veliko praznikov. Za naše cesarstvo sta papeža Inocencij XIII. in Pij IX. podelila popolni odpustek, ako se to nedeljo ali v osmini spovedo, prejmejo sveto obhajilo, so pri sveti maši in molijo za odpustek. (Pij IX. 2. marca 1866.) Papež Pij X. je prenesel ta praznik in sicer na nedeljo, ki je med novim letom in petim januarijem, ako ni med tem časom nobene nedelje, na drugega januarija; in takrat je v frančiškanskih cerkvah popolni odpustek za vse verne po celem svetu, drugo nedeljo po sv. Treh kraljih pa v vsaki cerkvi, toda samo v dednih kronovinah našega cesarstva.

Rajni papež Leon XIII. je podelil odpustek 100 dni za vsaki dan v mesecu januariju, kdor sam za se časti presveto Ime Jezusovo; kjer skupno in javno v cerkvi opravljajo to pobožnost, prejemajo vsaki dan po 300 dni odpustka in popolni odpustek enkrat v mesecu. (Leon XIII. 21. dec. 1901.)

Po zgledu sv. Frančiška Serafinskega in drugih svetnikov, ki so okušali na jeziku neko prijetno sladkost, ko so izgovorili to presveto Ime, ga tudi ti pobožno in z živo vero izrekuj v vseh skušnjavah in nadlogah, posebno

pa zjutraj, ko se vzbudiš in zvečer, ko greš spat, da ga boš tudi na zadnjo uro izgovoril, ako ne z jezikom vsaj v duhu. Po zgledu sv. Leonarda Portomavriškega pogosto in pobožno izgovarjaj: Moj Jezus, usmiljenje! Za ta vzdihljaj je podelil papež Pij X. dne 20. maja 1910 300 dni odpustka, za vsakikrat.

Tretjo nedeljo po sv. Treh kraljih je praznik svete družine, katerega je papež Leon XIII. zelo priporočil krščanskim družinam.

Popolni odpustek v frančiškanskih cerkvah za vse verne je: vsaki torek, ko je izpostavljeno presveto Rešnje Telo zaradi Antona Padovanskega. 2. januarija: presveto Ime Jezus. 16. jan.: sv. Berard in tovariši, prvi mučenci frančiškanskega reda. 30. jan.: sv. Hijacinta Mariskoti, dev. 3. reda. 31. jan.: bl. Ludovika Albertoni, vdova 3. reda.

Popolni odpustek samo za 1. in 3. red;

1. januarija: novo leto. 6. jan.: sv. Trije kralji.



P. EVSTAHIJ:

Pri jaslicah.

Objel bi te ko Matí tvoja,
ko cvetko nežno sveži list!
Ne upa, glej, si duša moja . . .
O Dete milo, nisem čist! —

Ko tvoj rednik bi te v naročje
ljubeče vzel, skrivnost neba,
izročil rad poljube vroče,
ki svet jih mrzli ne pozna.

Pa k tebi priti nisem vreden.
Očisti me, o človek — Bog!
Zemljan od sreče ločen, beden,
naj v tebi rešen bo nadlog! —

Zveličar sladki, zaželjeni,
ti sam me vabiš, naj bom tvoj,
pogled nebeški dvigaš k meni,
že čutim sveti mir nocoj.

Na vek naj ogenj v duši nosim,
naj bom za vselej tvoja last!
Za vse rodove vdano prosim:
pokaži moč jim, veličast!



Dopisi.

Spodnja Polskava. 13. november leta 1917 je bil za našo župnijo dan duhovnega veselja. Bila je pri nas „večna molitev“ t. j. presv. Rešnje Telo je bilo celi dan izpostavljeno in služba božja se je opravljala kakor v nedeljo, če tudi je bil le delaven dan, še slovesnejše, ker ob nedeljah imamo samo eno sv. mašo, ta dan smo pa imeli tri, in štiri pridige: zjutraj, pozno, popoldne za III. red, in zvečer za sklep evharistične pobožnosti. — Po nauku za III. red je bila kanonična ustanovitev. Pred dvema letoma je bil III. red ob isti priliki „večne molitve“ vpeljan in število udov je toliko narastlo, da je letos že bilo mogoče vpeljati organizacijo in III. red kanonično ustanoviti. V predstojništvo naše skupščine so bili poklicani: I. za moške: predstojnik: Štefan Windisch, vdovec v Sp. Polskavi šte. 77.; namestnik: Vid Teran, kmet Pokošte šte. 11. II. za ženske: predstojnica: Julijana Paul, posestniška hči, Pragersko šte. 7.; namestnica: Jedert Oplot, žena posestnica, Pokošte šte. 12.; svetovavke: 1. za Sp. Polskavo in Pragersko: Helena Hrastnik, veleposestnica, Sp. Polskava šte. 28; 2. za Pokošte: Marija Teran, kmetica, Pokošte šte. 11. — Vsi farani, posebno pa še udje tretjega reda se prav lepo zahvalujemo za duhovno veselje današnjega dne: domačemu župniku, ki so 31. oktobra obhajali štiridesetletnico mašništva, preč. g. Frančišku Heber, in drugim gospodom, ki so nam oznanovali besedo božjo in delili svete zakramente: preč. g. Antonu Šebat, župniku v Gornji Polskavi, preč. p. Piju Vakselj, definatorju in vikariju iz minoritskega samostana v Ptujju in preč. p. Filipu Beničiju, vizitatorju III. reda iz frančiškanskega samostana v Mariboru. Bog plati!

Sv. Križ pri Slatini. V tej nad vse zgledni župniji se je 28. oktobra 1917, zadnjo nedeljo v mesecu, kanonično ustanovila skupščina III. reda. Tretjeredniki — do 500 jih je živih — so se na to slovesnost pripravljali s tridnevno pobožnostjo, katere so se prav pridno vsi udeležili. Že od nekdaj, ko se je v Celju začel tretji red, so pridno prihajali — sedem do osem ur daleč! — k mesečnim shodom ob prvih nedeljah v Celje. Prvokrat je ponesel seme III. reda v Sv. Križ † P. Gregor, — ki je povsod pridno razširjal tretji red — dne 20. aprila 1890. Uspeh je bil v resnici velikanski, kar priča o pridnosti ondotnega ljudstva; 320 jih je bilo namreč takrat na en dan sprejetih v tretji red sv. Frančiška. Od takrat se je navadno vsako leto vršila vizitacija in vsakokrat so še pridno pristopali v III. red in še sedaj na dan kanonične ustanovitve jih je vnovič pristopilo 67. Da pa tretji red tako dobro uspeva v tej nadžupniji, je velika zasluga rajnega ondotnega nadžupnika preč. g. Fröhliha in sedanjega, za tretji red zelo vnetega gospoda nadžupnika preč. g. Fr. Korošca. Bog povrni in blagoslovi njegov trud! P. L.

Laški trg. Odkar je prišel v Laško sedanji nadžupnik in dekan prečastiti g. dr. Frančišek Kruljc, goreč duhovnik in tretjerednik, se je z ozirom na tretji red veliko dobrega storilo. Čeprav je Laško sosednja župnija Celjski in nje tretjeredniki zelo pridno prihajajo v Celje k mesečnim shodom, vendar še gospod dekan doma marljivo prireja shode in z živo vnemo deluje za procvit tretjega reda v Laški nadžupniji. Večkrat je že povabil iz Celja voditelja III. reda, da bi se tem bolj poživljal med člani duh sv. Frančiška in da bi župljani tem bolj spoznavali svetovni III. red in pridno pristopali. Kako dobri in pridni da so tretjeredniki v Laški nadžupniji, se razvidi že lahko iz tega, da prihaja na Laško 71 iztisov „Cvetja“, kar je res hvale in za

druge župnije posnemanja vredno. Na željo gospoda dekana se je prvo nedeljo meseca novembra 1917 — v še večjo povzdigo III. reda sv. Frančiška v župniji — kanonično ustanovila samostojna skupščina III. reda za Laško župnijo, ki bo gotovo dobro uspevala, ker ima tako gorečega in vrlega voditelja v osebi gospoda nadžupnika in dekana dr. Fr. Kruljca. Dal ljubi Bog njemu in vsem tretjerednikom svojo pomoč!
P. L.

Iz Prečine (Dolenjsko). V naši cerkvi, posvečeni sv. Antonu Pad. smo udje III. reda novomeške skupščine 12. avgusta obhajali mirovno pobožnost. Vodili so jo pč. p. Pavel v spremstvu dveh čč. gospodov duhovnikov. Ob polu 11. uri je bil govor domačega preč. g. župnika; ob 11. uri slovesna sv. maša, na koncu cesarska pesem; pop. ob 2. uri sv. križev pot za padle vojake ter slovesna molitvena ura; ob 3. uri mesečni shod. Lepo se je razlegala glasna skupna molitev za mir, katero pri nas že delj časa molimo. Končno je bilo darovanje za domačo župno cerkev sv. Antona, ki je bila l. 1910 na novo pozidana in posvečena 13. junija na praznik sv. Antona Pad. Za cerkev v Brežicah, od potresa poškodovano, se je nabralo 100 kron. Dobri Bog naj stotero poplača! Sv. Anton pa naj nam izprosi zaželjeni mir! — Naša skupščina ni velika; upamo, da bo število udov narastlo. Vsak mesec imamo tretjo nedeljo shod in sejo; vesoljna odveza se nam podeli, kadar je določeno. Ustanovili smo knjižnico ter nabavili precej primernih knjig ter veliko letnikov „Cvetja“. Imamo tudi abstinenčni in misi-jonski odsek. Ljubi Bog naj na prošnjo sv. Frančiška blagoslovi naš napredek!

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Dne 11. novembra so pri nas obhajali preč. g. duh. svétnik J. Mervec petindvajsetletnico bivanja in delovanja v naši župniji. Na to domačo slavnost so prihiteli iz Ljubljane preč. p. Hugolin. V lepem govoru so nam razložili, koliko in kaj vse dobrega so storili skrbni dušni pastir v celih petindvajsetih letih; nakar je bila slovesna sv. maša. V goreči molitvi smo se tretjeredniki zahvaljevali za milosti, ki jih je Bog podelil našemu dobremu voditelju. Še mnogo srečnih let!
Odbor III. reda.

Razgled po serafinskem svetu.

Metropolit ilirski, prevzvišeni milost. gosp. knez in nadškof goriški, dr. Frančišek B. Sedej je šel pogledat priljubljeno, žal, da tako razdejano Gorico. Ljubi Bog mu izpolni upanje, da bo vstala Gorica in Sveta Gora v novi lepoti!

Obisk na Kostanjevici. Mudeč se v Gorici si je 17. novembra hotel ogledati grobišče francoskih kraljev bolgarski car Ferdinand in njegova sinova princa Boris in Ciril. Spremljal jih je naš presvitli cesar. V grobnico pa niso mogli, ker so Italijani vhod zazidali.

60 letnico rojstva je obhajal prevzvišeni mij. g. monsinjor dr. Andrej Karlin, škof tržaški. Tretjeredniki mu želimo: Še mnogo let!

Najlepši dan. Naš presvetli cesar, ki je že večkrat pokazal miroljubno srce, se je nedavno izrazil, da bo zanj najlepši dan življenja, ko bo mogel skleniti mir.

Novi cerkveni zakonik. Gotovo eden najvažnejših dogodkov v cerkvenem življenju je nova izdaja cerkvenega zakonika. Začel je to delo že

pokojni papež Pij X. prvo leto svojega vladanja, ki je ustanovil v ta namen posebno komisijo zbrano iz najuglednejših učenjakov na polju cerkvenega prava. Glavne zasluge pri tem delu ima pa kardinal Gaspari. Spuščene so v njem mnoge zastarele postave, spremenjene nekatere obstoječe in nekaj je tudi na novo uvedenih. Obvezen bo postal novi zakonik sicer šele prihodnje leto o Binkoštih, vendar se bodo začele, kakor čujemo, na prošnjo škofov posamezne postave že prej spolnjevati.

Svetovni katekizem. Zadnji čas se je zopet začelo razpravljati o vprašanju jednotnega katekizma za celi svet. Vprašanje je bilo sproženo že na vatikanskem cerkvenem zboru, kjer je bilo sklenjeno, da naj bi se sestavil po zgledu katekizma, ki ga je spisal kardinal Bellarmin. Sestavila naj bi ga komisija bogoslovcev in praktičnih katehetov. Pri nas se je obravnavalo vprašanje pri škofovskih posvetovanjih na Dunaju in v Budimpešti.

Tretji red na Holandskem. Kako lepo procvita tretji red na Holandskem, nam kažeta dva lepo obiskana tretjeredniška kongresa ali zbora, ki sta se ondi pred kratkim vršila. Prvi je bil na praznik Gospodovega vnebohoda 17. maja t. l. za tretjerednike dveh škofij Breda in Herzogenbusch. Celo mesto Tilburg, kjer se je zbor vršil, je bilo bogato olepšano z zastavami. Udeležilo se je zbora preko 4000 ljudi, trije škofje in mnogo redovne in svetne duhovščine. Govorniki so poudarjali predvsem važno in vzvišeno nalogo tretjega reda za sedANJI čas, njegove dolžnosti za povzdigo ženske časti, dobrega katoliškega tiska in zakona. Drugi tretjeredni zbor se je vršil 4. julija t. l. v Amsterdamu za škofijo Haarlem. Govorniki so pojasnjevali, kako je sv. Frančišek ravno s svojo rajsko priprostostjo tako vplival na sodobni čas, da ga po pravici občudujejo celo nekatoličani in kako je predvsem tretji red poklican, da z lepim zgledom in bogoljubnim življenjem poživi vero v družini, cerkvi in državi. Poslušalo je govore preko 2500 udeležencev. Oba tretjeredniška zbora v Tilburgu in Amsterdamu sta jasna dokaza, kako goreče se deluje na Holandskem za tretji red in kako globoke korenine je ondi pognal med ljudstvom.

Goriške uršulinke, ki so prestale vso težo vojne groze ter se žrtvovale v ljubezni do bližnjega, je cesar odlikoval. Prejele so zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje: Leopoldina Mehtilda Grčar, Ivana Marija Zupan, Cecilija Magdalena Mavrič in Katarina Otilija Pavlin. Torej vse same Slovenke!

Odlikovan je bil preč. p. Oton Kocjan, kapucin, profesor veronauka na slov. gimn. v Trstu.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine celjske:

Celje: Margareta (Terezija) Higersperger, Marija (Liza) Gros; Poljčane: Julijana Sovič, Marija (Neža) Novak; Dobrna: Marija Straus; Št. Ilj pri Turjaku: Marija (Ana) Zaponšek, Frančiška (Skolastika) Korošec; Špitalič: Roza (Frančiška) Filipič; Sv. Florijan: Jera (Ludovika) Taciga; Vojnik: Neža (Katarina) Ocvirk; Galicija: Neža (Katarina) Aubrecht; Novacerkve: Polona (Marija) Kerš, Marija (Liza) Ograjenšek;

Št. Rupert: Marija (Klara) Verbovšek; Št. Jurij ob j. žel.: Marko (Karel) Čretnik, Jera (Ana) Gorjup, Rozalija (Lizab.) Kolar; Dobje: Helena (Jozefa) Zalokar; Polzela: Liza (Lucija) Dobovičnik, Cecilija Kač, Marjeta (Marija) Škorjanc; Šmartno: Marija (Frančiška) Grobelnik; Šmarje: Štefan (Feliks) Krapovšek, Helena (Klara) Dečman; Št. Vid pri Grobelnem; Ana (Marija) Golež, Marija (Neža) Tkalec; Št. Vid pri Planini: Neža (Marija) Gračner; Čadram: Franc (Jožef) Mlakar; Sv. Štefan: Marija (Ana) Belak, Neža (Klara) Volovšek.

2) skupščine nazarske:

Braslovče: Antonija Ropar, Marjeta Baš, Marija Prungelj, Marija Vodlak, Marija Šporn; Gomiljsko: Frančiška Rot; Gornjigrad: Marija Štorgelj, Ana Stenšak; Mozirje: Marko France, Marija Berložnik; M. Nazaret: Ana Žlabornik, Ana Berložnik; Paka: Marija Bošnjak, Frančiška Terglav; Rečica: Barba Šemlak; Sv. Frančišek: Frančiška Primožič; Šmartno pri Velenju: Franc Aleganc; Škale: Neža Dobnik, Jakob Pocajt, Neža Strupnik; Šoštanj: Frančiška Lenko, Katarina Medved, Marija Dvornik, Uršula Hrastnik, Marjeta Stropnik, Marija Navodnik; Št. Ilj: Helena Dolinšek; Št. Pavel: Anton Gozdnikar, Frančiška Kač; Šmartno pri Gornjemgradu: Marija Hren.

3) skupščine mariborske:

Lembah: Vid Janžekovič; Sv. Helena na Ogerskem: Ana Menciger; Slivnica: Franc Talež.

4) skupščine novomeške:

Vavtavas: Marija Luzar, Marija Zoran; Rumanjvas: Terezija Pekolj. — Dol. Podgora na Kočevskem: Marko Mihelič iz Sodevce.

5) skupščine ljubljanske:

Berta Kalkstein (na Poznanjskem), Neža Ščurk, Magdalena Kajzer, Jožefa Turk, Marija Reven, Marija Čemažar, Marija Žleber, Neža Habič, Marija Slabina. — Skupščine pri Št. Jakobu ob Savi: Katarina Porenta, Marija Zajc, Neža Pengov, Terezija Zajc.

6) skupščine idrijske:

Marija Kokelj, Marija Bizjak, Marijana Albreht, Marija Puš, Jera Močnik, Uršula Majnik, Neža Novak, Marija Rupnik.

7) skupščine tržiške na Gorenjskem:

Tržič: Marija (Jedert) Meglič, Marija (Jozefa) Kogoj, Marija (Frančiška) Ude; Lom: Neža (Uršula) Meglič.

8) skupščine brezjanske:

Gorje: Mina (Klara) Kosmač, Terez. Jan, Mar. Zalokar, Helena Jan, Uršula Hribar.

9) skupščine kamniške:

Kamnik: Ana Cerar; Zg. Tuhinj: Marija (Klara) Jerin (20 let v III. redu).

10) skupščine pazinske:

Antun (Franjo) Filipič iz Lindara; Matija (Rok) Ilek.

II. pokojni udje **armade sv. Križa**:

Terezija Pavčič, Ana Ravnik, Jera Grabnar, Ana Hrovat, Neža Goetzel, Katarina Lukšič, Marijana Horvat, Neža Smrekar, Marija Krajec, Rozalija Ahlin, Frančiška Schmidt — vsi iz novomeške skupine. Priporočajo se udom armade sv. Križa v molitev!

Dalje se priporočajo v molitev:

I. V., tretjerednica, da bi bolezen srečno prestala. Vsem tretjerednikom bodi priporočen v molitev neki vojak, da bi dosegel milost vere in da ne bi obupal. Prošnja nekega pč. g. župnika za hiter in srečen izid vojske in da bi se njegovi sorodniki srečno vrnili iz vojne. Neka oseba priporoča sebe v več dobrih namenov, bolno mater, brate in sestre, žive in mrtve sorodnike, več vojakov, enega še posebno, da bi se vrnil na pravo pot in dobro opravil dolgo sv. spoved. Vojaki, zlasti tretjeredniki, begunci in umirajoči. Vse prošnje, ki še niso bile uslišane.

Zahvala za uslišano molitev.

Zatekla sem se v svoji zelo nevarni bolezni k presv. Srcu Jezusovemu, k preblaženi Materi Mariji, apostolu Judi Tadeju in sv. Antonu Pad. Opravljala sem devetdnevnicno prav zaupno ter obljubila razglasiti zahvalo v »Cvetju«. Hvala Bogu, bila sem uslišana! Zato se čutim dolžno, da spolnim svojo obljubo in razglasim zahvalo. — Ivanka Vehovc, tretjerednica. — Roza Gradišnik, tretjerednica v Mariboru, se lepo zahvaljuje naši ljubi Gospe presv. Srca in sv. Antonu Pad. za uslišano molitev.

Darovi.

Armada sv. Križa. — Darovi udov (Armade sv. Križa) za Sv. Deželo v novembru: Terezija Kern, Stiška vas 108 K; Štefan Jenko, duhovnik, Podgraje 51·80 K; Karolina Knoblehar, Novomesto 10·30 K; Jakob Štrekelj, kaplan, Kostanjevica 41 K. Došlo v Kamnik: Jera Bergant, Poženik 5 K. Udje arm. sv. Križa v Komendi nabrali 10·60 K; v zakristiji 14 K; neim. oseba 2 K (poslano po pč. p. Kerubinu iz Nazareta).

Francišksanska misijonska družba v Mariboru: Pospesitelji so nabrali: Preč. g. Janez Medvešek, župnik v Tinjah pri Slovenski Bistrici: K 40·70; Ana Gsellmann v Mariboru: K 29·60; Franciška Strajnsak v Mariboru: K 53·60. Poseben dar; Schafhalter Marija v Studencih pri Mariboru 10 K; Donko Janez iz Jarenine K 1.

Za francišksanske misijone: Preč. g. Jos. Gospod, kurat Grgarski, Cerknica 40 K. Terezija Ložar, Trzin 2 K; neimenovana 60 v.

Za misijone: Neimenovana 200 K.

Za kitajski misijon: Neimenovana oseba (po p. Kerubinu v Nazaretu) za odkup dekllice, ki naj se imenuje Marija 20 K; 122 K za odkup dečka in dekllice, ime dečka Frančišek, dekllice Antonija; darovala neimenovana v Pustempolju (poslano po pč. p. Kerubinu iz Nazareta).

Za cerkev in samostan v Brežicah: Tretji red Pazin 200 K; Hauptman Alojzija, Maribor 10 K; Mlakar Frančiška, Hoče 10 K; neimenovana iz Batuj 10 K; Adlešič Ivanka, Adlešiči, nabrala 8 K; Kat. bralno društvo, Sv. Jurij ob j. ž. 5 K; Smolnikar E., Kamnik 5 K; Oblak Terezija, Laški trg 4 K; Skok Jozefa, Nova cerkev, nabrala 4 K; Berbus N., Novomesto 3 K; samostan usmilj. bratov, Gradec 2 K. Po preč. g. Fr. Javšovec, superiorju v Celju 953 K. Tretjeredniki Prečina 192·92 K. Francišksanski samostan Virovitica 100 K. Gojtan Josip, župnik Kašćerga, Istra 10 K (»za počastiti uspomenu dra Iv. Kreka«).

Vsem dobrotnikom: Bog plačaj z večnimi darovi!

Udje tretjega reda, nabirajte stare znamke!

Stare znamke kupujejo trgovci na težo, in sicer kar na kilograme. Iz tega sledi 1) le če kolikor mogoče vsi pridno donašate svoje male prispevke, se bo dalo ž njimi kaj zdatnega doseči za misijone; 2) nikakor ne kaže, da bi stare znamke odluščili, ampak morate jih izrezati. Bolj ko izrežete širok rob s staro znamko, tem lepša se ohrani, tem laglje jo odlušči tisti, ki jo res zase potrebuje. — Stare znamke oddajte v bližnjem samostanu ali jih pošljite naravnost

„Upravi Marijine mašne zveze“

franciškanski samostan, Maribor ob Dravi (Štajersko).